

อกไก่

โครงสร้างส่วนบนสุดของหลังคาทรงจั่ว วางพาดอยู่บนตั่ง ไม้ตั่ง เสาโต และเสาดั่ง ทำหน้าที่เป็นสันหลังคา รองรับ ทิว หรือยี่ดจันทัน ลักษณะอกไก่ของอาคารต่าง ๆ มีดังนี้

อกไก่ของเรือนเครื่องผูก จะใช้ไม้ไผ่ขนาดใหญ่ทั้งลำวางพาดอยู่บนปลายตั่ง เสาตั่ง หรือเสาโต ในบางท้องถิ่นอกไก่จะหิ้วจันทันที่อยู่ข้างล่าง และบางท้องถิ่นจะรองรับจันทันที่วางอยู่ข้างบน

อกไก่ของเรือนเครื่องสับเช่นเรือนไทยภาคกลาง มีหน้าตัดคล้ายขนมเปียกปูน วางอยู่บนไม้ตั่ง โดยให้สันแหลมอยู่ด้านบน ทำหน้าที่รองรับกลอน กระเบื้องหลังคา และปั้นลม แต่ไม่ได้รับรองรับหรือยี่ดจันทัน

อกไก่ของอาคารเครื่องก่อประเภทโบสถ์ วิหาร ศาลาการเปรียญ มีหน้าตัดเหมือนอกไก่ของเรือนเครื่องสับ มีทั้งที่ทำด้วยไม้และคอนกรีต ทำหน้าที่รองรับกลอน กระเบื้อง หลังสันหลังคา และช่อฟ้าแบบต่าง ๆ

อกไก่ของอาคารทั่วไป มีทั้งที่ทำด้วยไม้ คอนกรีต และโลหะ ทำหน้าที่รองรับและยี่ดจันทัน และจันทันพราง.

อกเลา

ไม้สี่เหลี่ยมต่อกยี่ดติดอยู่กับขอบบานหน้าต่างบานประตูของเรือนไทยภาคกลาง อาคารทางพระพุทธศาสนา และอาคารที่เกี่ยวข้องกับพระมหากษัตริย์ มักติดอยู่ทางบานขวามือ โดยยื่นเลยบานออกมาครึ่งหนึ่งของความกว้างของไม้อกเลา ทำหน้าที่เป็นบังใบ เพื่อบังส่วนที่บานประตูหรือบานหน้าต่างมา

ประกบกัน อกเลาของบานหน้าต่างเรือนไทยภาคกลางมีขนาดประมาณ ๓ x ๕ เซนติเมตร ส่วนประตูมีขนาดประมาณ ๕ x ๗.๕ เซนติเมตร อกเลาของบานหน้าต่างและบานประตูของโบสถ์ วิหารจะมีขนาดใหญ่กว่านี้มาก ความสูงของอกเลาจะเท่ากับขอบในของกรอบเช็ดหน้า ตรงกลางอกเลา มักตกแต่งเป็นรูปต่าง ๆ เช่น รูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน รูปลูกฟัก ที่ส่วนบนและส่วนล่างตกแต่งเป็นลวดลายเช่นเดียวกับตรงกลาง เรียกส่วนที่ตกแต่งเหล่านี้ว่า *นมอกเลา* ระหว่างนมอกเลาตากเฟลล์เป็นสันคล้ายอกไก่ อาจมีการแกะสลักอกเลาเป็น

อกเลาของบานประตูมุข
ที่พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม กรุงเทพมหานคร

ลวดลาย ลงรักปิดทอง หรือประดับมุกเพื่อเพิ่มความงดงามด้วย

คำว่า ส่วนล่างของอกเลา มีปรากฏในหนังสือตำราวิชาช่างประดับมุก ของสำนักวัฒนธรรมทางศิลปกรรม สภาวัฒนธรรมแห่งชาติ ซึ่งเขียนโดยหลวงวิศาลศิลปกรรม ใช้ว่า *นมอกเลาเชิงล่าง*.

องค์ระฆัง

๑. ส่วนกลางของเจดีย์ซึ่งหมายถึงเรือนธาตุ โดยปรกติเจดีย์ทั่วไปมักแบ่งได้ ๓ ส่วน เช่น เจดีย์กลมแบ่งส่วนล่างสุดเป็นฐาน ส่วนกลางหรือเรือนธาตุเป็นองค์ระฆัง ส่วนบนเป็นยอดทรงกรวย

องค์ระฆังเจดีย์วัดพระศรีสรรเพชญ์
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

รูปแบบขององค์ระฆังพัฒนามาจากมุนดินเหนือหลุมฝังศพในอินเดียสมัยโบราณ ต่อมาคติความเชื่อทางพระพุทธศาสนาได้รับเอารูปแบบดังกล่าวมาปรับปรุง โดยก่อสร้างด้วยวัสดุถาวรเช่นหิน ทำเป็นรูปทรงคล้ายมะนาวตัดเลียนแบบรูปทรงมุนดิน แล้วพัฒนามาเป็นรูปคล้ายโอคว่ำ และคล้ายระฆังในที่สุด.

๒. ส่วนประกอบของยอดหลังคาทรงจอมแหของมณฑป บุษบก หรือของเจดีย์บางแบบเช่นเจดีย์ทรงปราสาทยอด.

อมนุษย์

ผู้ที่ไม่ใช่คน หมายถึง ผี สาง เทวดา ยักษ์ เป็นต้น วรรณคดีสันสกฤตแบ่งอมนุษย์ออกเป็น ๑๐ จำพวกด้วยกัน คือ วิทยาธร อัปสร นักลิษฐ์ กิณนร คนธรรพ์ ยักษ์ รากษส ปีศาจ คุหภัย และภูต บางเล่มมีนาม ครุฑ มโหราค (งูใหญ่ชนิดหนึ่ง) และกุมภภัณฑ์ รวมไว้ด้วย ภาพอมนุษย์ที่ปรากฏในงานจิตรกรรมและประติมากรรมล้วนเป็นภาพที่มีการสร้างสรรค์ให้ผิดแปลกไปจากคนธรรมดาทั้งสิ้น มีทั้งความสวยงามและน่าสะพรึงกลัว.

อุยฺยยา, ศิลปะ

ชื่อศิลปะแบบหนึ่ง que เรียกชื่อตามราชธานี ศิลปะแบบนี้มีพื้นฐานบางส่วนสืบทอดมาจากศิลปวัฒนธรรมแบบขอมผสมผสานกับแบบสุโขทัย มีศูนย์กลางอยู่ที่กรุงศรีอยุธยา นับตั้งแต่เริ่มสถาปนาใน พ.ศ. ๑๘๙๓ จนกระทั่งสิ้นสุดใน พ.ศ. ๒๓๑๐

งานช่างประเภทสถาปัตยกรรมได้แก่เจดีย์ทรงปราสาท เจดีย์ทรงระฆัง เจดีย์ทรงปราสาท

ยอด เจดีย์ย่อมุม (หรือบางคนเรียกว่าเจดีย์เพิ่มมุม) และเจดีย์ทรงเครื่อง สำหรับอาคารหลังคาคลุม เช่น อุโบสถ วิหาร ในกรุงศรีอยุธยาแทบไม่มีหลงเหลือ ที่เหลืออยู่เป็นต้นว่า อุโบสถวัดหน้าพระเมรุก็ได้รับการบูรณะอย่างมากในสมัยรัตนโกสินทร์

ประติมากรรมสมัยอยุธยาในระยะแรกในส่วนที่เป็นพระพุทธรูปสืบเนื่องแบบอย่างจากพระพุทธรูปแบบอู่ทอง ต่อมานิยมสร้างพระพุทธรูปทรงเครื่องด้วย พระพุทธรูปสมัยอยุธยาเมืองบ้านปูนและงานหล่อสัมฤทธิ์เป็นส่วนใหญ่ ส่วนงานสลักหินนิยมเฉพาะในระยะแรก

จิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยาตอนต้นที่หลงเหลืออยู่บ้าง เช่น ผนังกรุพระปราสาทประธานวัดราชบูรณะ สมัยอยุธยาตอนกลางไม่พบหลักฐานเหลืออยู่ ล่วงมาสมัยอยุธยาตอนปลายที่สำคัญคือจิตรกรรมฝาผนัง ตำหนักพระพุทธโฆษาจารย์ วัดพุทธไสยาจารย์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.

อรหัน

สัตว์หิมพานต์พวกหนึ่ง ส่วนหัวเป็นคน ตัวเป็นนกขนาดเล็ก มีทั้งหญิงและชาย ช่างไทยนิยมเขียนเป็นภาพจิตรกรรม ที่เป็นงานประติมากรรมก็มี เช่น อรหันเป็นรูปคนแก่ที่พบเป็นปูนปั้นประดับไว้ที่หน้าบันอุโบสถวัดอินทาราม (วัดตาล) จังหวัดราชบุรี ซึ่งกล่าวกันว่าเป็นงานสมัยอยุธยาในรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์ ในสมัยรัตนโกสินทร์ปรากฏเป็นภาพจิตรกรรมฝาผนัง เช่น ที่พระวิหารพระศรีศากยมุนี วัดสุทัศนเทพวราราม กรุงเทพมหานคร.

อรหัน

ภาพอรหันที่หีบพระธรรม ในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร กรุงเทพมหานคร

อสุรปีกษา

สัตว์หิมพานต์พวกหนึ่ง รูปร่างผสมคน มีครึ่งบนเป็นยักษ์ ประดับศิราภรณ์และใส่เครื่องอย่างเสนาะยักษ์ ครึ่งล่างเป็นนก มีปีกออกมาจากเอว หางเป็นพวงเหมือนหางไก่ มี ๒ ขา เท้ามี ๔ นิ้วเล็บยาว บางครั้งเรียกว่า อสุรวิหค.

อักษกลับ

ดู โคมหวด.

อสุรปักษา

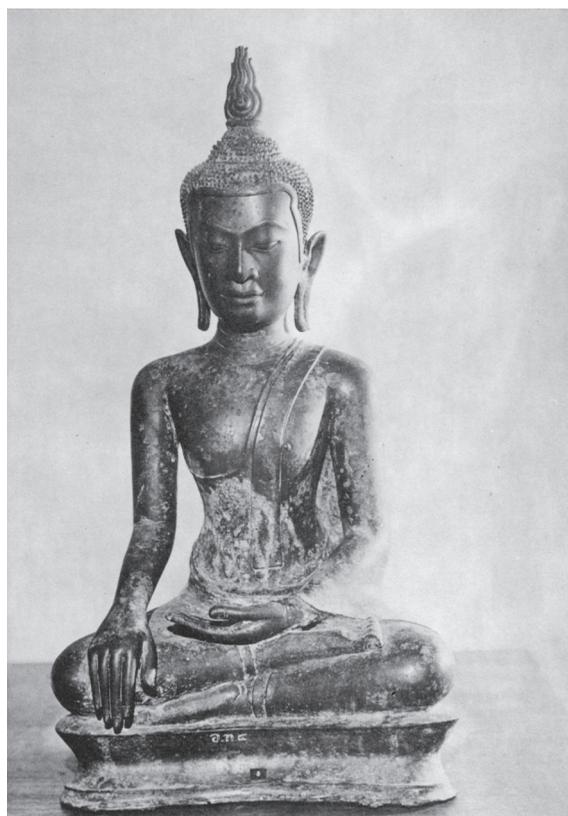
อัปสรสิทธิ์

ดู นรนาเรี.

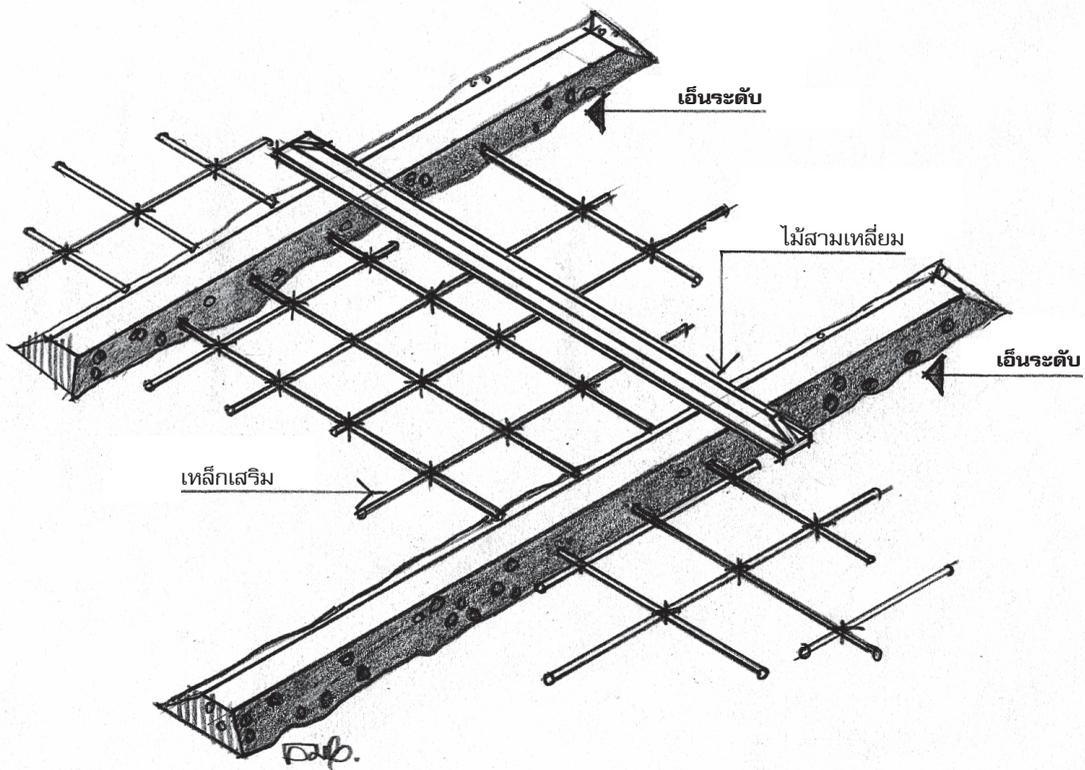
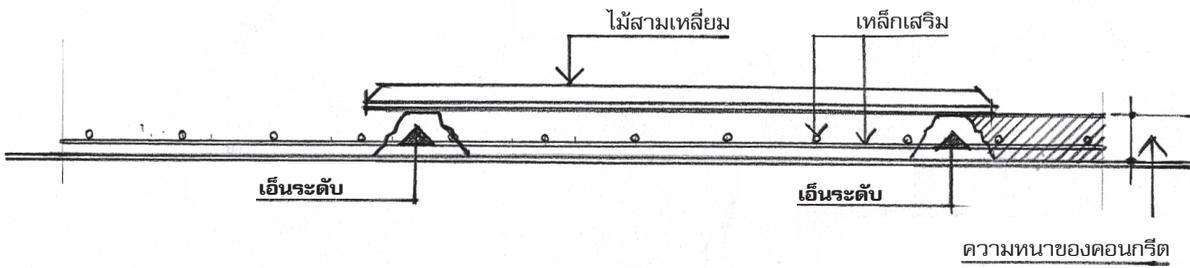
อุทุมพร, ศิลปะ

ชื่อศิลปะแบบหนึ่งที่แพร่หลายในจังหวัดทางภาคกลาง เช่น ชัยนาท สุพรรณบุรี ลพบุรี ส่วนใหญ่เป็นพระพุทธรูป แบ่งได้เป็น ๓ รุ่นคือ รุ่นที่ ๑ มีอายุราวพุทธศตวรรษที่ ๑๔ ซึ่งได้รับอิทธิพลจาก

ศิลปะลพบุรีอย่างเห็นได้ชัด เช่นพระพักตร์เหลี่ยม พระนลาฏกว้าง พระรัศมีเป็นรูปดอกบัวตูม รุ่นที่ ๒ ราวพุทธศตวรรษที่ ๑๙ ได้รับอิทธิพลจากศิลปะสุโขทัยเข้ามาผสม บางองค์เห็นได้ชัดจนทั้งพระรัศมีเป็นรูปเปลวแบบพระพุทธรูปสมัยสุโขทัย รวมทั้งชายสังฆาฏิของบางองค์แยกเป็นเขี้ยวตะขาบคู่ ซึ่งพระพุทธรูปสมัยสุโขทัยมีอยู่ก่อน และรุ่นที่ ๓ ราวพุทธศตวรรษที่ ๒๐ ได้รับอิทธิพลอย่างมากจากศิลปะสุโขทัย และนิยมสร้างต่อมาจนถึงเมื่อสถาปนากรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานีใน พ.ศ. ๑๘๙๓ พระพุทธรูปรุ่นนี้มีพระพักตร์เป็นรูปรี พระวรกายแบบบางกว่ารุ่นก่อน.

พระพุทธรูปศิลปะอุทุมพร

เอ็นระดับและการวางไม้สามเหลี่ยม

เอ็นระดับ

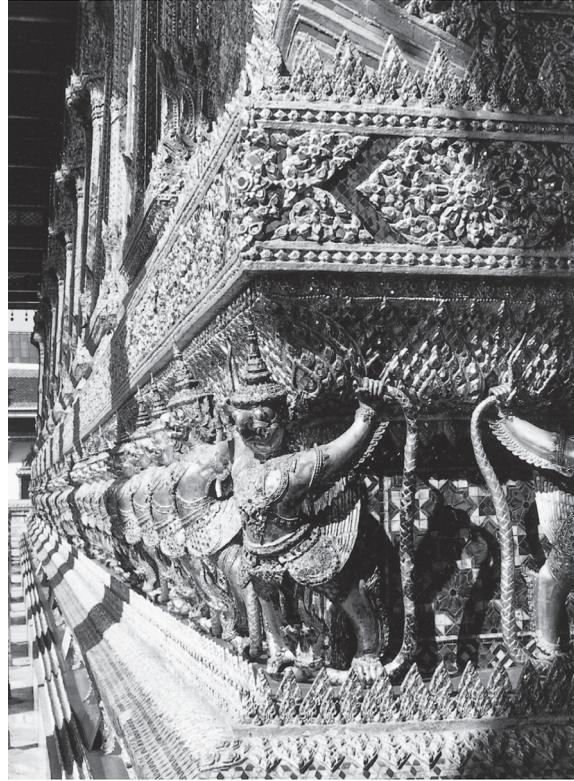
คอนกรีตที่เทเป็นเอ็นหรือแนวยาวตลอดความกว้างของพื้น มีระยะห่างของแนวพอที่ไม่สามเหลี่ยมวางพาดได้ ความสูงของเอ็นนี้จะเป็นระดับความหนาของพื้นคอนกรีตที่จะเท ในการเทคอนกรีตจะเทเฉพาะจากเอ็นถึงเอ็นแล้วใช้ไม้สามเหลี่ยมปรับและปาดให้ได้ระดับกับความสูงของเอ็น เมื่อได้ระดับดีแล้วจึงเทคอนกรีตในแนวของเอ็นระดับต่อไป.

เอวขัน

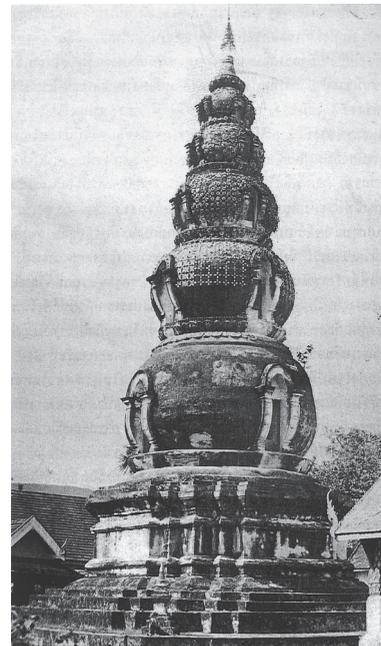
ส่วนของฐานสิงห์ที่รองรับพระอุโบสถตรงที่เรียกว่าท้องไม้เหนือบัวหลังสิงห์ แทนที่จะเป็นลักษณะทั่ว ๆ ไป ช่างตัดแปลงตรงส่วนท้องไม้ให้มีความสูงมากกว่าปกติ และตรงท้องไม้ต่อกับเส้นลวดเหนือบัวคว่ำมีพื้นราบยื่นจากท้องไม้มากกว่าส่วนอื่นบนส่วนดังกล่าวนี้ช่างจะประดับรูปสัตว์หิมพานต์โดยให้ทำยื่นอยู่บนพื้นราบที่ยื่นออกมา เช่น ทำเป็นรูปครุฑจับนาคเป็นระยะ ๆ จนรอบฐานของพระอุโบสถ ฐานส่วนที่ประดับรูปปูนปั้นนี้เรียกว่า “เอวขัน” เช่น เอวขันที่ฐานพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง.

โอคณะ, โอเถา

คำที่ช่างใช้เรียกลักษณะของเจดีย์กู่เต้า จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นเจดีย์ที่มีรูปแบบพิเศษเฉพาะทางสถาปัตยกรรม คือเป็นทรงอย่างโอหรือขันโอที่เรียงซ้อนลดหลั่นกัน และมีอยู่องค์เดียวเท่านั้น.

เอวขันที่ฐานพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม
กรุงเทพมหานคร

เจดีย์กู่เต้า วัดกู่เต้า จังหวัดเชียงใหม่

ฮก ลก ชิว

ฮ

ฮก ลก ชิว

ชื่อลายอย่างหนึ่งได้แบบอย่างมาจากจีน เป็นลายที่ช่างผูกขึ้นให้มีความหมายเป็นสิริมงคล เทียบฮกหมายถึงวาสนา ลกคือความบริบูรณ์ด้วยโภคสมบัติและบริวารสมบัติ ชิวคือความยั่งยืนหรือยืนยาว เมื่อเทียบกับเทพเจ้าทั้ง ๓ ของอินเดีย ฮกหมายถึงแทนพระนารายณ์ ลกแทนพระอิศวร ชิวแทนพระพรหม

ในการผูกลายชางนิยมแสดงเป็นรูปสัญลักษณ์ที่มีความเป็นมาจากธรรมชาติ ได้แก่ คน ลสัตว์ พืช และสิ่งที่อยู่ในท้องฟ้า เป็นต้น ซึ่งแต่ละอย่างมีรูปต่าง ๆ กันดังนี้

ฮก เป็นรูปเจ้านายหรือขุนนางสวมหมวกหรือลายค้างคาว ลายค้างคาวคู่ ดอกพุดตาน ผลส้มมือ พระอาทิตย์ หรือบัวคอเสื้อ เป็นต้น

ลก เป็นรูปเศรษฐีอุ้มเด็ก กวางดาว ดอกเบญจมาศ ผลทับทิม พระจันทร์ลายลูกคลื่น หรือลายราชวัติ เป็นต้น

ชิว เป็นรูปคนแก่ถือไม้เท้าและผลท้อ นกดำ ต้นสน ผลท้อ ดาว ลายประแจจีน หรือลายเมฆ เป็นต้น

ในการเขียนลายอาจมีไม่ครบทั้ง ๓ อย่าง บางครั้งพบว่าใช้รูปสัญลักษณ์ต่างกลุ่มก็มี.

ดรรชนีค้นคำ

ก		กบล้างไม้	๖
กก	๑	กบาล	๖
กกประตู่	๑	กบาลบ้าน	๖
กกหน้าต่าง	๑	กบาลเมือง	๖
กกุฎภัณฑ์	๑	กรรเจียกจร	๗
กก	๓	กรรชิง	๗
กกแข็ง	๓	กรรชิงเกล็ด	๗
กกค้ำ	๓	กรรบิด	๗
กกฉาก	๓	กรรภิรมย์	๘
กกดิน	๓	กรวด	๘
กกพัด	๓	กรวยเชิง	๘, ๓๕
กกเรือ	๓, ๔	กรอ	๘
กกวาน	๓, ๔	กรอก	๘
กกอ่อน	๓, ๔	กรอง	๙
ก้นกวก	๔	กรองทอง	๙
ก้นตู	๔	กรองศอ	๙
ก้นหอย	๔	กรอบ	๙
กบ	๔, ๙	กรอบเซ็ดหน้า	๙
กบกระตี่	๕	กรอบตีนฟ้า	๑๐
กบคิ้ว	๕	กรอบบัว	๑๐
กบโค้ง	๕	กรอบรัดเกล้า	๑๐
กบทวาย	๕	กรอบแฉ่น	๑๐
กบทุ	๕	กรอบหน้า	๑๑
กบนาง	๕	กระจกกรึยบ	๑๑, ๓๑๙
กบบรรทัด	๕	กระจกलयยา	๑๑, ๕๒๒
กบบังใบ	๖	กระจกลี	๑๑
กบบัว	๖	กระจกหุง	๑๑, ๓๑๘
กบราง	๖	กระจ้ง	๑๑

๗๑๕

กระจ้งเจิม	๑๒	กระดาศทองเกรียบ	๑๘
กระจ้งฐานพระ	๑๒	กระดาศทองน้ำตะกู	๑๘
กระจ้งตาอ้อย	๑๒, ๑๓, ๓๙๘	กระดาศทองแผ่ลวด	๑๘
กระจ้งบายศรี	๑๓	กระดาศทองย่น	๑๘
กระจ้งใบเทศ	๑๓	กระดาศทองอังกฤษ	๑๘
กระจ้งปฎิญาณ	๑๓	กระดาศน้ำ	๑๘
กระจ้งฟันปลา	๑๓, ๑๔	กระดาศบัว	๑๘
กระจ้งฟันสาม	๑๓	กระดาศเพลลา	๑๙
กระจ้งฟันหนึ่ง	๑๓	กระดาศฟาง	๑๙
กระจ้งฟันห้า	๑๓	กระดาศว่าว	๑๙
กระจ้งมม	๑๔	กระดาศสา	๑๙
กระจ้งรวน	๑๔	กระดิง	๑๙
กระจ้งหยวก	๑๔	กระดี่	๑๙
กระจ้งหลังฐาน	๑๔	กระดิง	๑๙
กระจ้งหู	๑๔	กระดุมยอด	๑๙
กระจ้งปั้ง	๑๔	กระดุกงู	๒๐
กระโจมแตร	๑๕	กระได	๒๐, ๔๔๑
กระโจมทอง	๑๕	กระไดแก้ว	๒๐, ๔๔๑
กระโจมไฟ	๑๕, ๕๑๐	กระไดลิง	๒๐, ๔๔๓
กระแซง	๑๖	กระต้อบ	๒๐
กระदान	๑๖	กระต่าย	๒๐
กระदानดำ	๑๖	กระแตเวียน	๒๐
กระदानพิง	๑๖	กระถอบ	๒๑
กระदानเลียบ	๑๖	กระถาง	๒๑
กระदानโหร	๑๖	กระโถน	๒๑
กระดาศ	๑๗	กระโถนค่อม	๒๑
กระดาศแก้ว	๑๗	กระโถนปากแตร	๒๑
กระดาศช้อย	๑๗	กระทง	๑๓๗
กระดาศทราย	๑๗	กระทงเจิม	๒๒
กระดาศทรายน้ำ	๑๗	กระทงดอกไม้	๑๖๙

๗๑๖

กระตงทุลลา	๒๒	กระเบื้องเกล็ดกะพง	๒๗
กระตงป่า	๒๒	กระเบื้องเกล็ดเต่า	๒๗, ๖๕
กระตงฟ้า	๒๒, ๑๓๗	กระเบื้องขนมเปียกปูน	๓๐
กระตงฟ้า	๒๒	กระเบื้องเคลือบ	๒๗
กระตงเรือ	๒๒	กระเบื้องดินขอ	๒๗
กระตงลา	๒๒	กระเบื้องดีบุก	๒๔
กระตงเหิน	๒๒	กระเบื้องตัวผู้	๒๗
กระตงใหญ่	๒๒	กระเบื้องตัวเมีย	๒๗
กระตอม	๒๒, ๔๔๐	กระเบื้องแตก	๒๔
กระทุ้ง	๒๓	กระเบื้องถ้วย	๒๔
กระทุ้	๒๓	กระเบื้องปรุ	๒๔
กระเท้เซร	๒๓	กระเบื้องมอญ	๒๔
กระบวนจีน	๒๓	กระเบื้องมุงหลังคา	๒๔
กระบวนฝรั่ง	๒๓	กระเบื้องโมเสก	๒๙
กระบอง	๒๔	กระเบื้องไม้	๒๙
กระบองกลิ้ง	๒๔	กระเบื้องราน	๒๙
กระบองเกลียว	๒๔	กระเบื้องว่าว	๒๙
กระบองแดง	๒๔	กระเบื้องเสี้ยว	๓๐
กระบาล	๖	กระเบื้องหน้าวัว	๓๐
กระบิลปักษา	๒๔	กระเบื้องหลบ	๓๐
กระบี	๒๕, ๓๒	กระเบื้องทางมน	๓๐
กระบีกระบอง	๒๕	กระเบาะ	๓๐
กระบีชู้ช	๒๕	กระปุก	๓๐
กระบีปราบเมืองมาร	๒๖	กระเปาะ	๓๐, ๖๑, ๖๐๙
กระบียุทธ์	๒๕	กระเปาะขึ้นรูป	๓๐
กระบีราญรอนราพณ์	๒๖	กระเปาะชุด	๓๐
กระบีอ่อน	๒๕	กระยารงค์	๓๑, ๒๔๕
กระเบื้อง	๒๖	กระษาปณ์	๓๑
กระเบื้องกาบกล้วย	๒๗	กระสวน	๓๑
กระเบื้องกาบ	๒๖, ๒๗๗	กระหนก	๓๑

กระหนกเคล้าภาพ	๕๔๑	กล่อม	๓๗
กระหนกท่ายเกริน	๓๑, ๖๓	กลีบขนุน	๓๙, ๒๗๒, ๔๗๐
กระหนก นารี กระปี่ คชชะ	๓๑	กลีบมะเฟือง	๓๙
กระหนกเปลว	๓๒	กลืน	๓๙
กระหนกสามตัว	๓๒	กวาด	๔๐
กระหนกกอินทรธนู	๓๓	กวาดผิวให้ตึง	๔๐
กระหนาบ	๓๓	กวาดหน้ากระຈก	๔๐
กระแหนะ	๓๔	กวาดหน้าทอง	๔๐
กระแอม	๓๔, ๒๕๙, ๒๖๑	กวาด	๔๐
กรัก	๓๔	กวาดกระดาษ	๔๐
กราง	๓๔	ก้วน	๔๐
กรีช	๓๔	กษาปณ์	๓๑
กรินทปักษษา	๓๔	ก้อ	๔๐
กริ่ง	๓๔	ก้อเขามอ	๔๑
กรู	๓๕	ก้อปุ่น	๒๙๔
กรูจั่ว	๓๕	ก้ออิฐครึ่งแผ่น	๔๑
กรูฝา	๓๕	ก้ออิฐเต็มแผ่น	๔๑
กรูพาดาน	๓๕	กะบังหน้า	๑๑, ๔๑
กรูย	๓๕	กะเบาะ	๓๐, ๔๑
กรูยเชิง	๔, ๓๕	กะล่อน	๔๑
กลด	๓๕	กะลา	๔๑
กลดกำมะลอ	๓๕	กะสวน	๔๑
กลมกลืน	๓๙	กะสวน	๔๑
กลศ	๓๕	กะโหลก	๔๑
กลอน	๓๕	กะไหล่	๔๑
กลอนกบ	๓๖	กะแอ	๔๒
กลอนขอ	๓๖	กั้งสดาล	๔๒
กลอนเจาะ	๓๖	กั้งไส	๔๒
กลอนดาด	๓๖	กัญญา	๔๓
กลอนใบพัด	๓๗	กั้นแกนขัด	๔๓๔

๗๑๘

กั้นเซ	๔๓	กามิกคิลป์	๕๑
กั้นผ้า	๔๓	การเขียนสีใต้เคลือบ	๒๔๗
กั้นลาย	๔๓	การเขียนสีบนเคลือบ	๒๔๗
กั้นสาด	๔๓, ๑๒๒	การชักเส้นไหม	๑๕๔
กัลปพฤกษ์	๔๓	การซ่อมลาย	๓๐๘
กัลเม็ด	๑๗, ๒๕	การเตรียมน้ำยาหรดาล	๓๐๖
กากเพชร	๔๔	การเตรียมรัก	๓๐๓, ๓๐๖
กากอก	๔๔	การเตรียมลาย	๓๐๗
กากะเยีย	๔๔	การทำน้ำยา	๓๑๙
กากี้	๔๔	การทำพื้นรัก	๓๐๖
กาเกาะ	๔๔, ๑๓๓	การปิดทอง	๓๐๘
กาทับไหล่	๔๔	การผสมสีรัก	๓๐๓
ก้าน	๓๓๖	การรดน้ำ	๓๐๘
ก้านชด	๔๕	การวิก	๕๑
ก้านตอง	๔๗, ๙๐	การหุงกระจก	๓๑๘
ก้านต่อดอก	๔๗	การให้สีกระจก	๓๑๙
ก้านต่อดอกก้ามปู	๔๗	กาแล	๕๑
ก้านต่อดอกใบเทศ	๔๗	กำแล	๕๒๐
ก้านต่อดอกประจำยาม	๔๗	กาว	๕๑
ก้านต่อดอกเปลว	๔๗	กาพิราชสีห์	๕๒
ก้านแย่ง	๔๘	กาพิสิงหะ	๕๒
กาบ	๔๙	กาพิสีห์	๕๒
กาบเทพนม	๔๙	กำ	๕๒
กาบเท้าสิงห์	๔๙, ๓๕๗	กำปั้น	๕๒
กาบพรหมศร	๕๐	กำปั้นแปลง	๕๒
กาบพรหมสิงห์	๕๐	กำพอง	๕๒
กาบฏ	๒๗, ๕๐	กำพู่	๕๓
ก้ามปู	๕๐	กำแพง	๕๓, ๕๔
ก้ามปูใบเทศ	๕๑	กำแพงแก้ว	๕๓
ก้ามปูเปลว	๕๑	กำแพงขาโต๊ะ	๕๔

๗๑๙

กำแพงเขย่ง	๕๔	เกย	๖๑, ๖๒
กำแพงเมือง	๕๓	เกยชालา	๖๑, ๖๒
กำแพงวัง	๕๓	เกยพระคชาธาร	๖๑, ๖๒
กำแพงวัด	๕๓	เกยเรือน	๖๒
กำแพงสายบัว	๕๔	เกยลา	๖๑, ๖๒
กำแพงห้าร้อย	๕๔	เกยเสาดะลุงเบญพาด	๖๒
กำมะลอ	๕๔, ๓๐๓	เกยหอ	๖๒
กำไล	๕๕	เกยอักษฎามหาสถาน	๖๓
กิ่งสลัดได	๔๖๒	เกรยอง	๔๒๒
กินกัน	๕๕	เกราะ	๖๓
กินตา	๕๕	เกราะเพชร	๖๓
กินนร	๕๖	เกราะเพชรแบบเทศ	๖๓
กินรี	๕๖	เกราะเพชรแบบไทย	๖๓
กินรูป	๕๕	เกริน	๓๑, ๖๓
กิเลน	๕๖	เกรินบันไดนาค	๖๓
กิเลนปีก	๕๖	เกรินบุษบก	๖๔
กิหมี	๕๗	เกรินราชรถ	๖๔
กี	๕๗	เกรียง	๖๔
กี	๕๘	เกล็ดแก้ว	๖๕
กุกุอาคาร	๕๘	เกล็ดเต่า	๖๕
กุกุ	๕๙	เกล็ดนาค	๖๕
กุกุตัน	๕๙	เกลียว	๖๕
กูป	๖๐, ๓๙๙	เกลียวกระหนก	๖๕
กู่	๖๐	เกลียวไบเทศ	๖๕
กูป	๖๐	เกลียวมังกรคาบแก้ว	๖๕
แก้ง	๖๐	เกลียวหางโต	๖๖
แก้งจีน	๖๐	เกษรสิงหะ	๖๖
แก้งพัง	๖๑	เกียรติมุข	๖๖, ๖๙๐
เก็จ ๖๑,	๖๐๙	เกี้ยว	๖๖
เกตุมาลา	๖๑	เกี้ยวเกไล	๕๓๔

๗๒๐

เกี่ยวแซม	๖๘	ชนบนิยม	๗๔
เกี่ยวดอกไม้ไหว	๖๗	ชนมบังชิง	๗๕
เกี่ยวประทีป	๖๖	ชนำ	๗๕
เกี่ยวผ้า	๖๖	ชนพิน	๗๖
เกี่ยวรักร้อย	๖๘	ชนวนสีส่าย	๕๗๐
เกือกพวง	๖๘, ๓๖๒	ช่ม	๗๖
แกงแงง	๖๘	ช่มหลบ	๗๖, ๙๐
แกน	๖๘	ช่มหลังคา	๗๖
แกนทราย	๖๙, ๓๖๗	ช่มหัวกลอน	๗๖
แก้ม	๖๙	ชยาบ	๗๘
แกมเบื้อ	๒๙๗	ชรรค์	๗๘
แก้วชิงดวง, ลาย	๖๙	ชรัวอินโห่ง	๒๘๕
แกะ	๖๙	ชลูป	๗๘, ๕๐๓
แกะแร	๖๙, ๖๓๙	ชอเกราะ	๗๙, ๖๒๙
โห่งคิ้ว	๖๙	ชอง้าว	๗๙, ๑๙๗
โกรก	๗๐	ชอน	๓๙๙
โกรกกราก	๗๐	ชอปลายหอก	๗๙
โกร่ง	๗๐	ชอปิ่น	๗๙
โกลน	๗๐, ๒๙๓	ชอม, ศิลปะ	๗๙
โกลศ	๗๐	ชอลากไม้	๗๙
ไก่ออด	๗๑, ๕๓๐	ชอสร้อย	๘๑
ไกรลาส	๗๑	ชัด	๘๑
ไกรสรควี	๗๑	ชัดกระดาศ	๘๑
ไกรสรนาคา	๗๒	ชัดเตะ	๘๑
ไกรสรปัษษา	๗๒	ชัดเตะมอญ	๕๕๕
ไกรสรราชสีห์	๗๒	ชัดใบลาน	๘๓, ๖๔๑
		ชัดปุ่นฉาบผนัง	๘๓
		ชัดไม้	๘๓
ชนดนาค	๗๔	ชัดลาย	๘๔
ชนบ	๖๗๐	ชัดโลหะ	๘๔

ข

๗๒๑

ขัดโลหะด้วยกรรมวิธีสมัยใหม่	๔๔	ขาวปูน	๙๓
ขัดโลหะอย่างโบราณ	๔๔	ขาวฝุ่น	๙๓
ขัดสมาธิชั้นเดียว	๔๕, ๘๖	ขาลิงห์	๙๓
ขัดสมาธิเพชร	๔๕, ๘๖	ขาหมา	๙๔
ขัดสมาธิราบ	๔๕, ๘๖	ขาหมู	๙๔
ขัดสมาธิสองชั้น	๔๕, ๘๖	ขิก	๑๙
ชั้นเขียนน้ำยา	๑๑๔	ขี้ผึ้ง	๙๔
ชั้นคูนน้ำยา	๑๑๔	ขี้ผึ้งชั้น	๙๔
ชั้นฉ้อ	๘๖	ชั้นช่อ	๙๔
ชั้นชะเนาะ	๘๖	ชั้นทน	๙๔, ๓๑๗
ชั้นโตก	๔๑๗	ชั้นแป้น	๙๔
ชั้นทำพื้น	๑๑๔	ชั้นรูป	๙๔
ชั้นน้ำพานรอง	๔๗	ชั้นหุ่น	๙๗
ชั้นปักแวนเวียนเทียน	๔๙	ชื้อ	๙๗, ๒๑๓
ชั้นปิดทองรดน้ำ	๑๑๔	ชื้อกลม	๙๗
ชั้นสาคร	๔๗	ชื้อกะละปังกา	๙๗, ๙๙
ชั้นสาครทรงโกศ	๔๙	ชื้อคัด	๙๗, ๖๓๔
ชั้นเหม	๔๙	ชื้อเฉลียง	๙๘
ชั้นโอ	๔๙	ชื้อเชื่อมลาย	๙๘
ขับขี้ผึ้ง	๖๘๑	ชื้อแทนเต้า	๙๘, ๑๐๑, ๔๑๑
ช้วย่าน	๔๙	ชื้อโท	๙๘
ชำ	๔๙	ชื้อประจำห้อง	๔๓, ๙๙
ชาคู้	๙๐	ชื้อประธาน	๙๙
ข้างกบ	๙๐	ชื้อเฟล้	๙๗, ๙๙, ๑๐๑
ข้างควาย	๙๐	ชื้อม้าตั้งใหม่	๙๙
ข้างจัน	๙๐	ชื้อมุก	๙๙
ขาดยอด	๙๐	ชื้อยี่	๙๙
ชาทราย	๙๒	ชื้อลอย	๙๙
ขาว	๙๒	ชื้อหมู่	๑๐๑
ขาวกะบัง	๙๓	ชื้อหลวง	๑๐๑

ชื่อหัวเสา	๙๙, ๑๐๑	เข้าฟ้า	๑๐๗
ชื่อเอก	๙๙, ๑๐๑	เขาพระสุเมรุ	๑๑๑
ชุดลาย	๑๐๒	เข้าไฟ	๑๑๒
ขุมนรก	๑๐๒	เขามอ	๑๑๒
แข่งเจ้าพม่า	๑๐๒	เข้ามุ่ม	๑๑๓
เขน	๑๐๒	เขาไม้	๑๑๓
เขนง	๑๐๒	เข้าไม้	๑๑๕
เข้ม	๑๐๓	เข้มรางลั่น	๑๑๕
เข้มกด	๑๐๓	เข้มรูป	๑๑๕
เข้มขาบ	๑๐๓	เข้มลั่น	๑๑๕
เข้มขาบมะลิเลื้อย	๑๐๓	เข้มลั่น	๑๑๕
เข้มขาบรีวขอ	๑๐๔	เข้มน้ำว้าว	๒๙๕
เข้มขาบลูกโซ่	๑๐๔	เข้ม	๑๑๗, ๑๕๔
เข้มเจาะ	๑๐๓	เข้มต	๑๑๗
เข้มดอก	๑๐๓	เข้มนกระทบเส้น	๑๑๗
เข้มธาร	๑๐๓	เข้มโนบ	๑๑๗
เข้มพืด	๑๐๓	เข้มถ่าย	๑๑๗
เข้มส่วาน	๑๐๔	เข้มทอง	๑๑๗
เข้มเสียดทาน	๑๐๓	เข้มทองกำมะลอ	๑๑๗
เข้ม่าแหนบ	๓๖๖	เข้มแบบ	๑๑๗
เข้มกรอบแม่เตาไฟ	๑๐๔	เข้มปิดทองรดน้ำ	๑๑๔
เข้มซี่ผึ้ง	๑๐๕	เข้มปิดปลาย	๑๑๔
เข้มดิน	๑๐๕	เข้มรักนูน	๑๑๔
เข้มดินแก่	๑๐๕	เข้มแร	๑๑๙
เข้มดินอ่อน	๑๐๕	เข้มลายทอง	๑๑๙
เข้มเดือย	๑๐๗	เข้มลายน้ำกาว	๑๑๙
เข้มเดือยหางเหยี่ยว	๑๐๗	เข้มลายยา	๑๑๙
เข้มปากกบ	๑๐๗	เข้มสีน้ำกาว	๑๑๙
เข้มปากกริว	๑๐๗	เข้มเส้นฝุ่น	๑๒๐
เข้มปากไม้	๒๒, ๑๐๗	เข้มเส้นรง	๑๒๐

๗๒๓

เขียนเส้นรูป	๑๒๐	ไข่ววน	๑๒๖
เขียนเส้นแร	๑๒๐, ๖๓๙		
เขียนเส้นฮ่อ	๑๒๐	ค	
เขียนไขวกา	๑๒๑	คกคา	๑๒๗
เขียนดอกมะลิ	๑๒๑	คชปักษา	๑๒๗
เขียนตะขาบ	๑๒๑	คชสีห์	๑๒๘
เขียนตะพุน	๑๒๑	คชชะ	๓๒, ๑๒๙
เขียนตั้งแซ	๑๒๑	คชาธาร	๑๒๙
เขียนทุ	๑๒๒	คชาธารกาญจนฉันท	๑๒๙
เขียนใบแค	๑๒๑	คณบดี	๕๖๑
เขียนยักษ์	๑๒๑	คณศ	๒, ๕๖๑
เขียนสุกร	๑๒๒	คค	๑๓๐
เขียนหมา	๑๒๒, ๖๔๖	คคกริช	๑๓๐
เขียนหมู	๑๒๒, ๖๔๖	คคช่าง	๑๓๐, ๑๓๒, ๔๔๒
เขียนเพชร	๑๒๒	คคพระระเบียง	๑๓๐
เขียนสิงห์	๓๕๗	คคสีร้าง	๑๓๑, ๔๔๒
เขียนนาง	๑๒๒, ๑๕๑	ครก	๑๓๒
เขียนะ	๓๔, ๑๒๓	ครรภคฤท	๑๓๒
เขียนละ	๑๒๓	ครรภธาตุ	๑๓๒
เขียนะ	๑๒๓	ครอบ	๑๓๓
เขียน	๑๒๓	ครอบแก้ว	๑๓๓
เขียนเรือ	๑๒๔	ครอบสันหลังคา	๑๓๓
เขียนมด	๑๙๒	ครอบหัวเชิงกลอน	๑๓๓
เขียนมดยา	๑๒๔	ครอบหัวแป	๑๓๓
เขียนปลา	๑๒๕	ครอบหัวอกไก่	๑๓๓
เขียนรา	๑๒๕	คราม	๑๓๗
เขียนราปีกนก	๑๒๕	คร่าว	๑๓๗
เขียนร่าหน้าจั่ว	๑๒๕	คร่าวฝา	๒๒, ๑๓๗
เขียนร่าหน้าบัน	๑๒๕	คร่าวเพดาน	๑๓๘
เขียนว	๑๒๕	คร่ำ	๗, ๑๓๘, ๒๔๖
๑๒๔			

คร่ำเงิน	๒๘๖	คา	๑๔๘
คร่ำทอง	๒๘๖	ค้ำคาว	๑๔๘, ๖๗๑
คร่ำนาก	๒๘๖	คาน	๑๔๙
ครีบหลังนาค	๑๓๘	คานคอดิน	๑๕๐
ครุฑ	๑๓๘	คานพาดเส้า	๑๕๐
ครุฑจับนาค	๑๓๙	คานเรือ	๑๕๐
ครุฑแบก	๑๔๐	คานหาม	๑๕๑
ครุฑพ่าห์	๑๔๐	คำชา	๔๓๗
ครุฑอัด	๑๔๑	คำพาย	๔๓๗
ครุฑเอี้ยว	๑๔๑	ค้ายัน	๑๕๑
คฤห	๑๔๑	คิ้ว	๑๕๑
คลองราก	๑๔๑	คีมคัดคลองเลื่อย	๑๔๔, ๑๕๑
คลองเลื่อย	๑๔๑	คุ่ม	๑๕๑
คลิ่น	๑๔๒	คูน้ำยาถมดำ	๑๕๒
คลับ	๗๙, ๑๔๒	คูน้ำยาหรดาล	๑๕๒
คอฐานยอด	๑๔๒	คумыา	๑๕๒
คอนกรีต	๑๔๒	คูหา	๑๕๒
คอนกรีตเสริมเหล็ก	๑๔๓	คูหาหน้านาง	๔๑, ๑๕๓
คอนกรีตอัดแรง	๑๔๓	เครื่องกระดาษ	๑๕๓
ค้อนขัดทราย	๑๔๓	เครื่องกลึง	๑๕๓
คอซอง	๑๔๓	เครื่องก่อ	๑๕๓
คัดคลองเลื่อย	๑๔๔	เครื่องกังไส	๑๗๑
คัตชุน	๑๔๔	เครื่องแก้ว	๑๕๓
คั่นฉ่อง	๑๔๔	เครื่องเขิน	๑๑๗, ๑๕๔
คั่นชัก	๑๔๔	เครื่องงา	๑๕๕
คั่นซีฟ	๑๔๕	เครื่องเงิน	๑๕๕
คั่นดาล	๑๔๕	เครื่องจักสาน	๑๕๖
คันทวย	๑๔๖, ๑๕๑	เครื่องช่าง	๑๕๖
คันธารราษฎร์	๑๔๖	เครื่องดอกไม้สด	๑๕๗
คันทวย	๑๔๗	เครื่องดินเผา	๑๗๑

เครื่องถม	๑๕๘	เครื่องมุก	๑๗๓
เครื่องถมปิด	๑๖๐	เครื่องมุง	๑๗๔
เครื่องถ้วย	๑๖๐, ๔๑๙	เครื่องไม้	๑๗๕
เครื่องถ้วยกังไส	๔๒, ๑๖๐	เครื่องไม้ครุภัณฑ์	๑๗๕
เครื่องถ้วยเบญจรงค์	๑๖๐	เครื่องไม้จำหลัก	๑๗๕
เครื่องถ้วยเปลือกไข่	๑๗๑	เครื่องไม้ปลูกสร้าง	๑๗๕
เครื่องถ้วยลายน้ำทอง	๑๖๑	เครื่องยอด	๑๗๕
เครื่องถักทอ	๑๖๑	เครื่องรัก	๑๗๕
เครื่องทรงธรรม	๑๖๒, ๑๖๔	เครื่องเรื่อน	๑๗๖
เครื่องทอง	๑๖๒	เครื่องลงยาสี	๑๗๖
เครื่องทองทิศ	๑๖๔, ๑๖๔	เครื่องลงหิน	๑๗๗
เครื่องทองน้อย	๑๖๔, ๑๖๔	เครื่องลายคราม	๑๗๗
เครื่องทองมัลลือ	๑๖๔, ๑๗๗	เครื่องล่ายอง	๑๗๘, ๓๙๕
เครื่องทองเหลือง	๑๖๔	เครื่องศิลา	๑๗๙
เครื่องนมัสการ	๑๖๕, ๑๖๔	เครื่องสด	๑๘๐
เครื่องบน	๑๖๕	เครื่องสวมหัว	๑๘๐
เครื่องฝังเทียน	๑๗๓	เครื่องลับ	๑๘๗
เครื่องบัตรพลี	๑๖๕	เครื่องสัมฤทธิ์	๑๘๐
เครื่องบายศรี	๑๖๖	เครื่องสูง	๑๘๑
เครื่องบูชา	๑๖๘	เครื่องสูงทองแผ่ลวด	๑๘๓
เครื่องบูชาของราษฎร	๑๖๘	เครื่องสูงหักทองขวาง	๑๘๔
เครื่องบูชาของหลวง	๑๖๘	เครื่องหนัง	๑๘๕
เครื่องประดู่	๑๖๙	เครื่องหยวก	๑๘๕
เครื่องปรุงเรื่อน	๑๖๙, ๑๗๖	เครื่องหล่อ	๑๘๖
เครื่องปั้นดินเผา	๑๖๙	เครื่องหวาย	๑๘๖
เครื่องปูน	๑๗๑	เครื่องห้า	๑๖๘, ๑๘๖
เครื่องผูกม้า	๑๗๒, ๑๗๓	เครื่องหินเผา	๑๗๑
เครื่องเพชรพลอย	๑๗๒	เครื่องอาน	๑๗๓
เครื่องมัน	๑๗๒	เคลือบ	๑๘๖
เครื่องม้า	๑๗๓	เคลือบเกลือบ	๑๘๗

๗๒๖

เคลือบซีเมนต์	๑๒๑, ๑๔๗	โครงร่าง	๑๙๓
เคลือบต่าง	๑๔๗	โครงสร้าง	๑๙๔
เคลือบด้าน	๑๔๗	ไค้	๑๘, ๑๙๔
เคลือบน้ำดิน	๑๔๗		
เคลือบไฟต่ำ	๑๔๗	ง	
เคลือบไฟสูง	๑๔๗	วง	๑๗๘, ๑๙๕, ๓๙๕
เคลือบรากุ	๑๔๗	วงไอยรา	๑๗๘, ๑๙๕, ๓๙๕
เคลือบราน	๑๔๗	งอนรถ	๑๙๕
เคลือบแสงเหลือบ	๑๔๗	งั้ง	๑๙๖
เคลือบหิน	๑๔๗	งัว	๓, ๑๙๖
แคร้	๑๔๗	ง่า	๑๙๖
โคนสมอ	๑๔๘	งาแซง	๑๙๖
โคปุระ	๓๗๕	งานก่อ	๒๙๙
โคม	๑๔๘	งานตกแต่ง	๒๙๙
โคมกลีบบัว	๑๔๘	งานปั้น	๒๙๙
โคมตรา	๑๔๙	ง้าว	๑๙๗
โคมปรุ	๑๙๐	เงา	๑๙๗
โคมพวงแก้ว, ลาย	๑๙๐	เงือก	๑๙๘
โคมพิธีจองเปรียง	๑๙๑	งों	๒๖๔
โคมเพชร	๑๙๑		
โคมโพธิ์แก้ว, ลาย	๑๙๒	จ	
โคมลอย	๑๙๒	จกรมแก้ว	๑๙๙
โคมเวียน	๑๙๒	จกกล	๓๓๖
โคมแววมยุรา, ลาย	๑๙๒	จกกลราวเทียน	๑๙๙
โคมสาน	๑๙๓	จตุรพักตร์	๑๙๙, ๕๖๐
โคมหม้อ	๑๙๓	จตุร मुख	๒๐๐
โคมหวด	๑๙๓	จตุร मुख	๒๐๐
โครงเกร็ง	๑๙๓	จุมุกบันได	๒๐๑
โครงข้อแข็ง	๑๙๓	จุมุกสิงห์	๓๕๘
โครงนอก	๑๙๓	จรวด	๒๐๑

๗)๒๗

จระเข้	๒๐๒	จั่ว	๒๑๓
จระนำ	๒๐๓	จั่วคั่นครุ	๒๑๕
จวน	๒๐๓	จั่วปิด	๒๑๕
จ้อ	๒๐๓	จั่วเปิด	๒๑๖
จอก	๒๐๔	จั่วรูปบัวเจิม	๒๑๖
จอกมั่งสี	๒๐๔	จั่วรูปใบปรีอ	๒๑๖, ๕๐๗
จองเปรียง	๒๐๔	จั่วรูปภควัม	๒๑๗
จอมโมฬี	๒๐๔	จั่วรูปรัศมีพระอาทิตย์	๒๑๗
จอมแห	๒๐๔	จั่วลูกฟัก	๒๑๘
จะปิ้ง	๑๘	จั่วหน้าพรหม	๒๑๘
จ๊ก	๒๐๔	จาก	๒๑๘
จักรวาล	๒๐๕	จานเชิง	๒๑๘
จักรวาลวิทยา	๒๐๕	จาม, ศิลปะ	๒๑๙
จ๊กรี	๒๐๔	จามร	๑๘๒, ๒๑๙
จ้งโก	๒๐๔	จาร	๒๒๐
จัตุรมุข	๒๐๔	จารึก	๒๒๐
จัน	๒๐๔	จำปา	๒๒๑
จันทกุมารชาดก	๔๓๔	จำลอง	๒๒๒
จันทรศิลา	๒๐๙	จำลองทอง	๒๒๒
จันทัน	๒๑๐, ๓๙๓	จำหลัก	๒๒๒
จันทันพราง	๒๑๑	จิก	๒๒๓
จันทันระเบียง	๒๑๑	จิงโจ้	๒๒๓
จันทันห้อง	๒๑๐, ๒๑๒	จิตกาธาน	๒๒๔
จันทันใหญ่	๒๑๐, ๒๑๒	จิตร	๒๒๕
จันทับ	๖๙๘	จิตรกร	๒๒๕
จับ	๒๑๓	จิตรกรรม	๒๒๕
จับตา	๒๑๓	จิตรกรรมไทยประเพณี	๒๒๖
จับปลอก	๓๑๗	จิตรกรรมฝาผนัง	๒๒๗
จับปิ้ง	๑๘	จี้	๒๒๙
จับเพ็ยม	๔๒๒	จิ้นแบก	๒๒๙

จิม	๒๓๐	จุลศิลป์	๒๓๙
จิวร	๒๓๐		
จุกชี	๒๓๐, ๓๒๔	ฉ	
จุดบรรจบ	๒๓๐	ฉนวน	๒๔๐
จุดสนใจ	๒๓๑	ฉนวนชั่วคราว	๒๔๐
จุดสุดท้ายตา	๒๓๐	ฉนวนถาวร	๒๔๐
จุลศิลป์	๒๓๙, ๕๐๙	ฉับปิดทองล่องชาด	๕๒๒
จุฑามณี	๒๓๑	ฉับล่องชาด	๕๒๒
จุฬามณี	๒๓๑	ฉลองพระบาท	๑
เจดีย์	๒๓๒	ฉลองพระองค์	๒๔๐
เจดีย์กลม	๒๓๒	ฉลองพระองค์ครู	๒๔๑
เจดีย์ทรงคอกขวิด	๒๓๔	ฉลัก	๒๔๑
เจดีย์ทรงเครื่อง	๒๓๓	ฉลุ	๒๔๑
เจดีย์ทรงบัวตูม	๒๓๓	ฉัตร	๒๔๒
เจดีย์ทรงบัวแฉ่ง	๒๓๔	ฉัตรขาลายทอง	๒๔๓
เจดีย์ทรงบัวเหลี่ยม	๒๓๔	ฉัตรคันดาล	๒๔๕
เจดีย์ทรงปราสาท	๒๓๔	ฉัตรเครื่อง	๒๔๓
เจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์	๒๓๔	ฉัตรเครื่องสูงวงหน้า	๒๔๓
เจดีย์ทรงยอดดอกบัวตูม	๒๓๔	ฉัตรเจ็ดชั้น	๑๔๒
เจดีย์ทรงลังกา	๒๓๓, ๒๓๕	ฉัตรขมสาย	๑๔๒
เจดีย์ทรงวิมาน	๒๓๕	ฉัตรตาด	๒๔๓
เจดีย์ยอดทรงบัวตูม	๒๓๔	ฉัตรที่ใช้ตั้งในพิธีหรือเชิญไปในกระบวนแห่	๒๔๓
เจดีย์เหลี่ยม	๒๓๖	ฉัตรที่เป็นเครื่องแสดงพระอิสริยยศ	๒๔๒
เจดีย์เหลี่ยมย่อมุม	๒๓๖	ฉัตรเบญจรงค์	๒๔๕
เจวีด	๒๓๖, ๕๖๖	ฉัตรเบญจา	๒๔๔
เจ้าแม่กวนอิม	๕๖๕, ๕๖๖	ฉัตรปรุ	๒๔๕
เจิม	๒๒, ๒๓๗	ฉัตรมันทิล	๒๔๖
เจียด	๒๓๔	ฉัตรราชวัติ	๒๔๔
เจียน	๒๓๔	ฉัตรวลี	๒๔๖
เจียรระโน	๒๓๔	ฉัตรห้าชั้น	๑๔๒
			๗)๒๙

ฉัตรโหมด	๒๔๓	ช่องโค้งยอดแหลม	๒๕๖
ฉัททันต์	๒๔๖	ช่องโคม	๒๕๗
ฉัพพรรณรังสี	๒๔๖, ๕๑๐	ช่องดอกจัน	๒๕๗
ฉากบังตา	๒๔๗	ช่องดาล	๓๗, ๓๖๖, ๔๕๑
ฉากบังเพลิง	๒๔๗	ช่องตีนกา	๒๕๗
ฉาง	๒๔๗	ช่องบัญญัติ	๒๕๗
ฉางเกลือ	๒๔๗	ช่องปรุ	๒๕๘
ฉางข้าว	๒๔๗	ช่องพุ่มข้าวบิณฑ์	๒๕๘
ฉลว	๒๔๘	ช่องโพธิ์	๒๕๘
ฉลวขนาดเล็ก	๒๔๘	ช่องไฟ	๒๕๘
ฉลวขนาดใหญ่	๒๔๘	ช่องแมวลอด	๒๖๐
ฉลวเพชร	๒๔๘	ช่องลม	๒๖๐
ฉลียง	๒๔๙	ช่องสี่กليب	๒๖๐
โฉบสี่	๑๑๗, ๒๔๙	ช่องชิงทอง	๒๖๑
		ช่องทับชาย	๒๖๑
		ช่องนกคาบ	๒๖๑
		ช่องนาคขบ	๒๖๑
		ช่องเปลวต่อ	๒๖๑
		ช่องเปลวมยุรา	๒๖๑
		ช่องเปลวลอย	๒๖๑
		ช่องเปลวหางโต	๒๖๑
		ช่องฟ้า	๒๖๑
		ช่องฟ้านกเจ้า	๒๖๓
		ช่องฟ้าปากครุฑ	๒๖๓
		ช่องฟ้าปากนก	๒๖๓
		ช่องฟ้าปากปลา	๒๖๓
		ช่องฟ้าปากหงส์	๒๖๓
		ช่องฟ้ามอญ	๒๖๓
		ช่องลาย	๒๖๔
		ช่องลายก้านขด	๒๖๔

ข

ช้อลายผักกูด	๒๖๔	ชั้ว	๒๗๔
ช้อลายพุดตาน	๒๖๔	ช่า	๒๗๔
ช้อหนามเตยผักกูด	๒๖๔	ช่าง	๒๗๔
ช้อหางโต	๒๖๖	ช่าง	๒๗๕
ช้อหางโตใบเทศ	๒๖๖	ช่างกระดาศ	๒๗๖
ช้อหางไหล	๒๖๖	ช่างกระเบือ้ง	๒๗๖
ชมะบ	๒๖๖	ช่างกลิ่ง	๒๗๗
ชละล่า	๒๖๖	ช่างก่อ	๒๗๘
ชักระเปาะ	๒๖๖	ช่างกำป๋น	๒๗๙
ชักรียด	๖๒๙	ช่างเกาะ	๒๘๓
ชักลั่นไหม	๒๖๗	ช่างเกาะดวงตรา	๒๘๓
ชัน	๒๖๗	ช่างเกาะแร	๒๘๓
ชันครุฑ	๒๖๗	ช่างเกาะลายประดับ	๒๘๓
ชันครุฑพื้นอัสดง	๒๖๗	ช่างเกาะสลักของอ่อน	๒๘๔
ชันครุฑอัสดง	๒๖๗	ช่างเกาะสลักรูปลอยตัว	๒๘๓
ชันทักษิณ	๒๖๘	ช่างเซน	๑๐๒
ชันทพ	๒๖๙	ช่างเขียน	๒๘๔
ชันทน้ำ	๒๖๗	ช่างเขียนแบบ	๒๘๕
ชันทัญชร	๒๖๙	ช่างเขียนวัดเชิงท่า	๒๘๕
ชันทประทักษิณ	๒๖๘	ช่างเขียนสีน้ำกาว	๒๘๕
ชันทพระ	๒๗๑	ช่างคร่ำ	๒๘๖
ชันทพน	๒๖๗	ช่างเครื่องเรือน	๒๘๖
ชันทเพชร	๒๖๗	ช่างเคลือบ	๒๘๖
ชันทยาเรือ	๒๖๗	ช่างเงิน	๒๘๗
ชันทรัตประคด	๒๗๑	ช่างจักสาน	๒๘๘
ชันทลด	๒๗๒	ช่างจาร	๒๘๘
ชันทวิมาน	๒๖๙	ช่างฉลุ	๒๘๙
ชันทหลังคา	๒๗๒	ช่างฉันทันต์	๒๘๙
ชันทเหม	๗๐๕	ช่างชาดสีสุก	๒๘๙
ชันทอัสดง	๒๖๗, ๒๗๔	ช่างชุบ	๒๙๐

ช่างชุมพรพราหมณ์เทศ	๒๙๐	ช่างลายแพง	๓๐๖
ช่างเชลยศักดิ์	๒๗๕	ช่างลายรดน้ำ	๓๐๖
ช่างดอกไม้เพลิง	๒๙๐	ช่างเลื่อยงา	๓๐๙
ช่างตีบุก	๒๙๐	ช่างศิลา	๓๐๙
ช่างต่อเรือ	๒๙๑	ช่างสนะ	๒๔๐, ๓๐๙
ช่างทอง	๒๙๒	ช่างสลักคุณ	๓๐๙
ช่างทองอังกฤษ	๒๙๓	ช่างสลักหนัง	๓๑๐
ช่างทอสาาย	๒๙๓	ช่างสาย	๒๙๓
ช่างทอสาายคัมภีร์	๒๙๓	ช่างลिनลายากอน	๓๑๑
ช่างทำช่อฟ้าหางหงส์	๒๙๓	ช่างลิตระกุก	๒๔๙
ช่างทำลู่	๒๙๔	ช่างลิตหมู่	๓๑๑
ช่างนบ	๒๙๔	ช่างหลวง	๒๗๕
ช่างบัดกรี	๒๙๔	ช่างหล่อ	๓๑๖
ช่างบาตร	๒๙๕	ช่างหินอ่อน	๓๑๔
ช่างบุ	๑๗๗, ๒๙๕	ช่างหุงกระจก	๓๑๔
ช่างประดับกระจก	๒๙๖	ช่างหุ่น	๓๑๙
ช่างประดับมุก	๒๙๗	ช่างหุ้มทองเหลือง	๓๒๐
ช่างปั้น	๒๙๗	ช่างหลวง	๒๗๕
ช่างปากไม้	๒๙๘	ช่างเหล็ก	๓๒๑
ช่างปูน	๒๙๘	ช่างอนุรักษ์ศิลปกรรม	๓๒๑
ช่างพื้นบ้านพื้นเมือง	๒๗๔	ช่างเอราวัณ	๓๒๒
ช่างมุก	๓๐๑	ชาด	๓๒๓
ช่างไม้	๓๐๑	ชาดก, ภาพ	๓๒๔
ช่างไม้สูง	๓๐๑	ชาดจอแล	๓๗๔, ๓๒๓
ช่างย่อม	๓๐๑	ชาดหรรคุณ	๓๒๔
ช่างย่อมผ้าสีซีฟ้าง	๓๐๒	ชาดอ้ายมู่	๓๗๔, ๓๒๓
ช่างรัก	๓๐๒	ชาดอินจี	๓๒๔
ช่างลงรักปิดทอง	๓๐๔	ชาน	๓๒๔
ช่างล้อม	๓๐๕	ชานชาลา	๓๒๕
ช่างลาง	๓๐๖	ชานพักบันได	๓๒๕

ชานเล่น	๓๒๕	เชิงแป	๓๓๖
ชาม	๓๒๕	เชิงผนัง	๓๓๖
ชามโคม	๓๒๖	เชิงผ้า	๓๓๗
ชามเบญจรงค์	๓๒๕, ๓๒๖	เชิงม่าน	๓๓๗
ชามปากไปล์	๓๒๖	เชิงล่าง	๓๓๗
ชามอีโน	๓๒๖	เชิงเสา	๓๓๗
ชายคา	๓๒๖	เชิงเสาลอย	๓๓๗
ชายแครง	๓๒๗	เชิงเสาติดผนังหรือกำแพง	๓๓๘
ชายรับน้ำ	๓๒๗, ๓๓๓	เชิงแสง, ศิลปะ	๓๓๘
ชายไหว	๓๒๗	เขียนหมาก	๓๓๙
ชालา	๓๒๗	เชื่อม	๓๔๐
ชาลาชั้นลด	๓๒๗		
ชิน	๕๔, ๓๒๗	ช	
ชุกชี	๓๒๘	ชงไชตง	๖๖๕
ชุป	๓๒๙	ชับใน	๓๔๑
ชุบเส้นหมึก	๓๒๙	ชับหนูนทอง	๓๔๑
ชุมสาย	๓๓๐	ช่าง	๑๓๒, ๓๔๑, ๔๔๒
เช็ดหน้า	๙, ๓๓๑	ชิว	๓๑๕
เชลียง	๓๓๑	ชุ่ม	๓๔๑
เชิง	๓๓๕	ชุ่มคูลา	๓๔๓
เชิงกราน	๓๓๒	ชุ่มจระนำ	๒๐๓, ๓๔๔
เชิงกลอน	๓๓๒	ชุ่มทรงเทริด	๓๔๒
เชิงชาย	๓๓๓	ชุ่มทรงเทศ	๓๔๓
เชิงชั้น	๓๓๓	ชุ่มทรงบันแถลง	๓๔๒
เชิงตะกอน	๓๓๔	ชุ่มทรงปรางค์	๓๔๓
เชิงตะกอนแบบที่ตั้งบนพื้นดิน	๓๓๔	ชุ่มทรงมณฑป	๓๔๒
เชิงตะกอนแบบที่ตั้งบนเมรุ	๓๓๔	ชุ่มทรงหน้านาง	๓๔๓
เชิงเทิน	๓๓๕	ชุ่มทิศ	๓๔๕
เชิงเทียน	๓๓๕	ชุ่มปรก	๓๔๕
เชิงบาตร	๓๓๖	ชุ่มประทีป	๓๔๕
			๗๓๓

ซุ้มพัทธสีมา	๕๐๕	ฐานรากพืด	๓๕๖
ซุ้มรังไก่อ	๓๔๓, ๔๘๖	ฐานรูปแบก	๓๕๗
ซุ้มเรือนแก้ว	๓๔๖	ฐานแว่นฟ้า	๓๕๗
ซุ้มสีมา	๕๐๕	ฐานสิงห์	๓๕๗
ซุ้มเสมา	๓๔๖	ฐานสิงห์กาบบัว	๓๕๘
ซุ้มหน้านาง	๔๑	ฐานหน้ากระดาน	๓๕๘
เข็น	๓๔๗, ๖๕๑	ฐานหน้ากระดานท้องไม้	๓๕๘
เขาะลาย	๓๔๗	ฐานหลุมเดี่ยว	๓๕๗
เชิงหวาย	๓๔๖		
เขียงไธ้	๓๕๑		
เขี้ยวทาง	๓๕๑	ดวงดับ	๓๑๗, ๓๖๐
แขงแขว	๓๕๒	ดอก, ลาย	๓๖๐
โชนงโชนดง	๖๖๕	ดอกประจายาม	๒๒๑
		ดอกพิกุล, ลาย	๓๖๒
		ดอกไม้ร่วง, ลาย	๓๖๒
		ดอกไม้ไหว	๓๖๒
ฐาน	๓๕๓	ดอกหมัน	๓๔๒
ฐานกลีบบัว	๓๕๓	ดอกหมันยาชัน	๓๔๒
ฐานเขียง	๓๕๓	ตั้ง	๓๖๒
ฐานชุกชี	๓๕๓	ตั้งแขวน	๓๖๕
ฐานบัว	๓๕๔	ดับดวง	๓๑๗
ฐานบัวคว่ำบัวหงาย	๓๕๔	ดาต	๓๖๖
ฐานบัวลูกแก้ว	๓๕๔	ดาตใบ	๓๖๖
ฐานบัวลูกฟัก	๓๕๔, ๖๕๒	ดาตฟ้า	๓๖๖
ฐานบัว	๓๕๔	ดาล	๓๖, ๓๖๖, ๖๕๓
ฐานแผ่	๓๕๗	ดำ, สี	๓๖๖
ฐานไฟที	๓๕๔	ดินขอ	๓๖๗
ฐานยกเก็จ	๓๒๔, ๓๕๖	ดินขอไชนง	๒๔
ฐานย่อเก็จ	๓๒๔	ดินขอสั้น	๒๔
ฐานราก	๓๕๖	ดินใน ดินนอก	๓๖๗

ดินเหลือง	๗๐๗	ตรีศูล	๓๘๒
คุณ	๓๖๗	ตอกช้อย	๓๘๒
คุม	๓๖๗	ตอกซัง	๙๖
คูดวง	๓๑๗	ตอกตะแคง	๙๖
เด็ยวบน	๓๖๗	ตอกปั้น	๙๖
เด็ยวล่องถุน	๓๖๗, ๓๖๘	ตอกसान	๙๖
เด็ยวล่าง	๓๖๘	ตอกหมั่น	๓๘๒
เด็ยยเซ็น	๑๘๗, ๓๖๕, ๓๖๘	ตอกหมั่นยาชัน	๓๘๒
เด็ยยหางเหยี่ยว	๓๗๐	ตองตึง	๓๘๘
แดง, ลี	๓๗๔	ตอม่อ	๓๘๘
แดงตัด	๓๗๕	ตะกวน	๓๗๘
โตรณ	๓๗๕	ตะเกียบ	๓๘๘
		ตะโก	๓๘๗
		ตะเข้ราง	๓๘๗
		ตะเข้ลัน	๓๘๗
ตกแต่ง,ตบแต่ง	๓๗๖	ตะคัน	๓๘๘
ตกทองช้าง	๗๔, ๓๗๖, ๕๐๕	ตะเข้	๓๘๘
ตกทองสำเภา	๗๔, ๓๗๖, ๕๐๕	ตะเข้แม่สตั้ง	๓๘๘
ตกทองฮัสตงคต	๓๗๖	ตะทอง	๔๑, ๓๒๙
ตง	๓๗๖, ๖๒๕	ตะบัน	๓๘๘
ตบฟูน	๓๗๖, ๔๒๒	ตะบันไฟ	๓๘๙
ตระกวน	๓๗๘	ตะปั้ง	๓๘๙
ตรา	๓๗๘	ตะปู้จิ้น	๓๘๙
ตราประจำครั้ง	๓๗๘	ตะปู้หัวเห็ด	๓๘๙
ตราประจำชาด	๓๗๘	ตะโปก	๖๙
ตราประจำตำแหน่ง	๓๗๙	ตะโปกทอง	๓๙๙
ตรีภังค์	๓๗๙	ตะลุ่ม	๓๙๐
ตรี	๓๘๐	ตะลุ่มพุก	๓๙๐
ตรีบูร	๓๘๐	ตั้ง	๓๙๑
ตรี मुख	๓๘๑	ตั้งไม้อุทุมพร	๓๙๑
ตรี มูรติ	๓๘๑		
			๗๓๕

ตัดสร้าง	๖๓๙	ตีชัดลาย	๘๔, ๓๙๙
ตัดเส้น	๓๙๑	ตีชู้ย	๓๘๒, ๓๙๙
ตัดบ	๓๙๑	ตีทอง	๓๙๙
ตัดคา	๓๙๒	ตีนจก	๔๐๐
ตัดจาก	๓๙๒	ตีนชิน	๓๓๓
ตัดตอตั้ง	๓๙๒	ตีนพี	๔๐๐
ตัดแฝก	๓๙๒	ตีฟ้ง	๔๐๐
ตัวกระจ้ง	๑๑	ตีก	๔๐๐
ตัวประกบ	๓๒	ตีกะหลาบ้า	๔๐๓
ตัวไม้	๓๙๒	ตีกแถว	๔๐๓
ตัวยอด	๓๓	ตีกอย่างเทศ	๔๐๓
ตัวรวย	๑๗๘, ๓๙๓	ตึง	๓๘๔
ตัวล่ายอง	๓๙๔	ตูกตา	๔๐๓
ตัวเหงา	๓๒, ๓๙๕	ตูกตาเจ้าพราหมณ์	๔๐๔
ตัวเหงาใบสีมา	๓๙๖	ตูกตาชาววัง	๔๐๔
ตาไก้ง	๓๙๗	ตูกตาเสียบบาล	๔๐๕
ตาด	๓๙๗	ตูกตาหิน	๔๐๕
ตาดเงิน	๓๙๗	ตุง	๔๐๖
ตาดทอง	๓๙๗	ตุงกระด้าง	๔๐๘
ตาดระกำไหม	๓๙๗	ตุงค่าคิง	๔๐๗
ตาบ	๓๙๗	ตุงใจ	๔๐๖
ตาบทิศ	๓๙๗	ตุงช่อ	๔๐๗
ตามด	๒๘๖	ตุงไชย	๔๐๖
ตาลบ้ตร	๓๙๗	ตุงตั้ง	๔๐๘
ตาลบ้ตรแฉก	๓๙๗	ตุงร้อยแปด	๔๐๘
ตาสีมา	๓๙๘	ตุงสามหาง	๔๐๗
ตาอ้อย	๓๙๘	ตุงไล่หมู	๔๐๗
ตำหนัก	๓๙๘	ตุงตุ้	๔๐๘
ตีสี่หะ	๓๙๙	ตู่	๔๐๙
ติดกง	๒๙๕	ตู่ขาคู้	๔๐๙

๗๓๖

ดูชาสิงห์	๔๐๙	โตเทพอัสดร	๔๑๗
ดูชาหมู	๔๐๙	โตมร	๔๑๗
ดูฐานสิงห์	๔๐๙	โต๊ะ	๔๑๗, ๔๑๘
ดูเท้าคู่	๔๐๙	โต๊ะเท้าข้าง	๔๑๘
ดูเท้าสิงห์	๔๐๙		
ดูบ	๔๐๙	ถ	
ดูบกัณนกแก้ว	๔๑๑	ถม	๔๑๙
ดูบนกแก้ว	๔๑๑	ถมเงิน	๑๕๙
ดูพม่าแหงน	๕๔๗	ถมจุฑาธุช	๑๕๙
ดูพหางนกแก้ว	๔๑๑	ถมตะทอง	๑๕๙
เต็งแดง	๔๒๖	ถมทอง	๑๕๙
เต็งแถวท้อ	๔๒๖	ถมปรักมาศ	๔๑๙
เตมียขาดก	๔๓๓	ถมปัด	๑๖๐
เตวีด	๔๑๑	ถมพื่น	๓๐๘, ๖๔๓
เต้า	๒๓๓, ๔๑๑	ถมร้าว	๑๕๙
เต้ากระเทย	๒๓๓, ๔๑๑	ถ้วย	๔๑๙
เตาเชิงกราน	๔๑๔	ถ้วยข่ม	๔๑๙
เตาทูเรียง	๔๑๔	ถอดพิมพ์	๔๑๙
เตาผิง	๔๑๔	ถอดสี	๔๑๙, ๖๗๗
เต้าราย	๔๑๑	ถอดหุ่น	๔๑๙
เต้ารุ่ม	๔๑๑	ถอน	๔๒๐
เตาสูบ	๔๑๔	ถะ	๔๒๐
เต็น	๑๐๒, ๔๑๕	ถาด	๔๒๑
เตียง	๔๑๕	ถาน	๔๒๑
เตียบ	๔๑๕	ถ่าน	๔๒๑
เตียม	๔๑๕, ๔๑๙	ถ่านผง	๔๒๒
เตียวเพชร	๔๑๖	ถ้ำชา	๔๒๒
แตระ	๔๑๖	ถ้ำยาตม	๔๒๒
โต	๔๑๖	ถือปูน	๔๒๒
โตก	๔๑๖, ๔๑๘	ถุงตะเคียว	๔๒๒

๗๓๗

อุ้งตะเคียว	๔๒๒	ทองคำฝูย	๔๓๗
เถียงนา	๔๒๓	ทองคำเลี้ยง	๔๓๗
แถบ	๔๒๓	ทองจรม	๓๐๘
แถวเต็ง	๔๒๓	ทองจ้งโก	๒๐๘, ๓๒๑, ๔๓๗
โถ	๔๒๖	ทองชมพูนุท	๔๓๖
โถเคื่องแป้ง	๔๒๖	ทองแดง	๔๓๗, ๔๓๗
โถง	๔๒๖	ทองตะกู่	๓๘๗
โถปรริก	๔๒	ทองตากู	๓๘๗
		ทองทราย	๔๓๗
		ทองทึบ	๔๓๗
ท		ทองธรรมชาติ	๔๓๖
ทรงข้าวบิณฑ์	๔๒๙	ทองนพคุณ	๔๓๖
ทรงตัวผู้	๒๑๕	ทองนพคุณแก่น้ำ	๔๓๖
ทรงตัวเมีย	๒๑๕	ทองน้ำตะโก	๓๘๗
ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์	๔๒๙	ทองเนื้อเก้า	๔๓๖
ทรงมณฑล	๔๒๙	ทองเนื้อหก	๔๓๖
ทรงโรง	๔๒๙	ทองใบ	๔๓๗
ทรงลดส่วน	๒๑๕	ทองประทากล้อง	๔๓๗
ทวนเรือ	๒๐, ๔๓๐	ทองประทาศี	๔๓๗
ทวย	๑๔๖, ๑๕๑, ๔๓๑	ทองประภาศี	๔๓๗
ทวยหูช้าง	๔๓๑	ทองปัทมรัต	๔๓๗
ทวารบาล	๔๓๑	ทองแผ่ลวด	๑๘๓, ๔๓๗
ทวารวดี, ศิลปะ	๔๓๒	ทองพระพักตร์	๔๓๗
ทศชาติ, ภาพ	๔๓๓	ห้องพระโรง	๔๓๗
ทอง	๔๓๕	ห้องไม้	๔๓๘
ทองแกมแก้ว	๖๐	ทองย่น	๔๓๘
ทองคละ	๔๓๕	ทองรูปพรรณ	๔๓๘
ทองคืด	๔๓๕	ทองล่องหิน	๔๓๘
ทองคำ	๔๓๖	ทองแล่ง	๔๓๘, ๗๐๗
ทองคำเปลว	๔๓๖	ทองสักโก	๓๒๑
ทองคำผาย	๔๓๗		

ทองสัมฤทธิ์	๔๓๗	ทิวศุจร	๔๔๓
ทองอังกฤษ	๑๘, ๔๓๘	เทพชุมนุม	๔๔๕, ๕๘๐
ทอย	๔๓๘	เทพนม	๔๔๕
ทะนง	๔๓๘	เทพนมรสิงห์	๓๒๖
ทักกะทอ	๔๓๙	เทพนรสิงห์	๔๔๖, ๔๖๔
ทักทอ	๔๓๙	เทพแบก	๔๔๖
ทัญทิมมา	๔๓๙	เทพปักซี่	๔๔๖
ทับ	๔๔๐	เทริด	๔๔๖, ๖๐๙, ๖๖๖
ทับเกษตร	๑๓๑, ๔๔๐	เทวดานพเคราะห์	๔๔๖
ทับทรวง	๓๙๗	เทวดานักขัตรี	๔๔๗
ทับปลอก	๓๑๗	เทวรูป	๔๔๘
ทับหลัง	๔๔๒	เทวสถาน	๔๔๘
ทัศนศิลป์	๔๔๒	เทศทางโต	๗๐๑
ทาทอง	๓๒๙	เท้าแขน	๑๕๑, ๔๔๘
ทำยจระนำ	๒๐๓, ๔๔๒	เท้าสิงห์	๓๕๗
ทำยบาหลี่	๔๔๒	เทือก	๔๔๘
ทำวกูเวร	๔๔๓	แท่งถ่านไม้ชาร์โคล	๔๒๒
ทำวธตรฐ	๔๔๓	แท่งบิไล	๖๕๕
ทำววิรุฬหก	๔๔๓	แท่งวิลัย	๖๕๕
ทำววิรูปักษ์	๔๔๓	แท่น	๔๔๘
ทิจากรจตุบท	๔๔๓	แท่นบรรทม	๔๔๙
ทิม	๔๔๓	แท่นบูชา	๔๔๙
ทิตทักษณ	๔๔๓	แท่นเบญจา	๔๔๘, ๔๔๙
ทิตบูรพา	๔๔๓	แท่นประดิษฐาน	๔๔๙
ทิตประจิม	๔๔๓	แท่นมณฑล	๔๔๙
ทิตपालก	๔๔๓	แท่นลา	๔๔๙
ทิตพายัพ	๔๔๔	แท่นแว่นฟ้า	๔๕๐
ทิตหรีดี	๔๔๔		
ทิตอาดเนย์	๔๔๔		
ทิตอีสาน	๔๔๔	ธงชัยราชกระบี่ชูช	๒๕

ธงชัยราชกระบี่ยุทธ	๒๕	น้องสิงห์	๓๕๗, ๔๖๕
ธรณีบน	๔๕๗	นอนแนบ	๔๖๕
ธรณีประตู	๔๕๑	นั่งร้าน	๔๖๕
ธรณีสัณฐาน	๔๕๑, ๔๕๗	นาค	๔๖๗
ธรณีหน้าต่าง	๔๕๑	นาคเกี้ยว	๔๖๘
ธรรมเจดีย์	๔๕๗	นาคขบ	๔๖๘
ธรรมาสัน	๔๕๗	นาคตัน	๔๓๑, ๔๖๘
ธรรมาสันบุษบก	๕๐๓	นาคทนต์	๔๓๑, ๔๖๘
ธรรมาสันปาดิโมกข์	๔๕๘	นาคทนต์	๔๓๑, ๔๖๘
ธาตุ	๔๕๙	นาคเบือน	๓๙๔, ๔๖๘, ๗๐๔
ธาตุเจดีย์	๔๕๙	นาคปัก	๔๖๘
ธารพระกร	๑	นาคปักชิน	๔๖๙
ฐูปเทียนแพ	๑๖๙	นาคปักชี	๔๖๙
		นาคพด	๔๖๙
	น	นาคพลสิงห์	๕๗๓
นกคาบ	๔๖๐	นาคมุ่ม	๔๗๐
นกเจ้า	๔๖๐	นาครวาย	๔๗๐
นกเทศ	๔๖๐	นาคสะตุง	๑๗๘, ๑๙๕, ๓๙๔
นพศูล	๔๖๒	นางจรัล	๔๗๐
นภศูล	๔๖๒	นางแนบ	๔๗๑
นม	๓๓๒	นางราย	๔๗๑
นมตาลปัตร	๔๖๒	นางเรียง	๔๗๑
นมบายศรี	๑๖๖	นางลอย	๓๓๔
นมพัต	๔๖๓	นารทชาดก	๔๓๔
นมสิงห์	๔๖๓	นารายณ์	๔๗๑
นมเสมา	๔๖๓	นารายณ์ทรงครุฑ	๔๗๒
นมอกเลา	๔๖๓, ๗๐๘, ๗๐๙	นารายณ์ทรงปืน	๔๗๒
นรนาารี	๔๖๔	นารายณ์บรรทมสินธุ์	๔๗๓
นรสีห์	๔๖๔	นารี	๓๒, ๔๗๓
นวกรรม	๔๖๔	นารีผล	๔๗๓

๗๔๐

নারীফল	৬০০	বিত্রসামহেলীম	৬৬৫
নাঁকেলীওব	৫৭৩	বিত্রসীহেলীম	৬৬৫
নাঁকেলীওবখুন	৫৭৫	বান্নডো	২০, ৫৭৫
নাঁকেলীওবতীপ	৫৭৫	বান্নডোকাঁ	২০, ৫৫০
নাঁকেলীওবসৈ	৫৭৫	বান্নডোজা	৫৫০
নাঁদিন	৫৭৫	বান্নডোতঙরেয়া	৫৫৩
নাঁমন্যং	৬০২	বান্নডোপাঁ	৫৫৩
নাঁয়া	২৫৫, ৫৭৫	বান্নডোপুক	৫৫৩
নাঁয়াখিয়নগা	৫৭৫	বান্নডোলিং	২০, ৫৫৩
নাঁয়াকেলীওব	৫৭৫	বান্নডোলিয়ন	৫৫৩
নাঁয়াহরদাল	৫৭৫	বান্নডোবিয়েন	৫৫৬
নীল	২৫৬	বান্নডোগল	৫৫৬
নুঁংতৈয়	৬৬৭	বাল্লিংকী	৫৫৭
নেঁ	৫৭৫	বাবু	৫৫৭
নেমীখাদক	৫৩৫	বাবুগেরনক	৫৫৭
		বাবুলীমবায়স্কী	৫৫৫
		বাবুলুম	৫৫৫, ৫৫৫
		বাবুলুমগো	৫৫৫
বদ	৫৭৭	বাবুগাপলী	৫৫৫
বমরুক	৩০৫, ৩০৬	বাবুলুম	৫৫৫, ৫৫৫
বরালী	৫৭৫	বাবুলুমগো	৫৫৫
বরিসুথী	৫৭৫	বাবুক্বা	৫৫০
বক্যুত	৩৫৫	বাবুজগল	৫৫০, ৫৫৫
বঙঠরক	৫৫২	বাবুখিং	৫৫২
বঙনক	৫৭৫	বাবুখিংবাত্র	৩৩৬
বঙই	৫৭৫	বাবুল্লা	৫৫২
বঙসুরী	৫৫৩	বাবুল্লো	৫৫৫, ৫৫২, ৫৫৫
বিত্রকাংহুমু	৬৬৫	বাবুল্লায়রিয়নগাতু	৫৫২
বিত্রতবাদা	৬৬৫	বাবুল্লায়সো	৫৫২, ৫৫৫
বিত্রনপক্রেবাহী	৬৬৫	বাবুল্লায়গুন	৫৫২
বিত্রপরেগেতু	৬৬৫		
			৭৫০

প

บัวปากปลิง	๔๙๒	บุตชา	๖๗๑
บัวปากพาน	๔๙๒	บุตดำ	๖๗๑
บัวปากกระชัง	๔๙๒	บุรพวิเททวิป	๑๑๑
บัวฝาละมี	๔๙๒	บุษบก	๕๐๒
บัวพันยักษ์	๔๙๒	บุษบกธรรมาสน์	๕๐๓
บัวรวน	๔๙๖	เบญจราชกกุธภัณฑ์	๑
บัวรดเกล้า	๔๙๒, ๔๙๖	เบญจา	๓๓๔
บัวรับปลี	๔๙๖	เบ้า	๕๐๓
บัวลูกแก้ว	๔๙๖	เบ้าชลุบ	๗๙
บัวแวง	๔๙๖, ๔๙๙	เบิกเรือ	๒๙๑
บัวหงาย	๔๙๖	เบิกหน้าพรหม	๕๐๓
บัวหลังเจียด	๔๙๔	โบสถ์	๕๐๕
บัวหลังเบียด	๔๙๔	โบสถ์โถง	๔๒๗
บัวหลังสิงห์	๓๕๗, ๔๙๙	ใบเทศ	๕๐๗
บัวหัวเสา	๔๙๒, ๔๙๙	ใบบาน	๕๐๗
บาก	๔๙๙	ใบปรีอ	๕๐๗
บากกาบ	๔๙๙	ใบไม้ปลายมือ	๕๐๗
บากลาย	๔๙๙	ใบระกา	๕๐๗
บากเหงา	๔๙๙	ใบลาด	๑๔
บานกบ	๙, ๑๐, ๔๙๙	ใบเสมา	๕๓
บานเกล็ด	๔๙๙		
บานแพนระ	๕๐๒, ๕๓๔		
บานเพี้ยม	๕๐๒, ๕๙๐	ปฏิมากรรม	๕๐๘
บานเลื่อน	๕๐๒	ปถวี	๕๐๘
บายศรีต้น	๑๖๗	ประกิดปูน	๒๙๔, ๕๐๘
บายศรีทูลพระขวัญ	๑๖๗	ประจำยาม	๕๐๘
บายศรีปากชาม	๑๖๗	ประจำยามก้ามปู	๕๐, ๕๐๙
บายศรีสู่ขวัญ	๑๖๗	ประจำยามลูกฟักก้ามปู	๕๐, ๕๐๙
บิฐ	๕๐๒	ประแจจีน	๕๐๙
บิตหล้า	๕๐๒	ประณีตศิลป์	๒๓๙, ๕๐๙

ประติมากรรม	๕๐๙	ประราลี	๔๗๔
ประติมากรรมนูนต่ำ	๕๑๐	ประรำ	๕๑๖
ประติมากรรมนูนสูง	๕๑๐	ปังเคย	๑๖๐
ประติมากรรมลอยตัว	๕๐๙	ป็นจุห์รีจ	๖๖๖
ประตุ	๕๑๐	ป้้นลม	๑๗๘, ๕๑๙
ประภัสสร	๒๔๗	ป้้นลมแบบตัวเหงา	๕๒๐
ประภาคาร	๑๕, ๕๑๐	ป้้นลมแบบหางปลา	๕๒๐
ประภามณฑล	๕๑๐	ป้้นหยา	๕๒๐
ประเภทเครื่องแขวน	๑๕๔	ป้้นสา	๑๙, ๖๗๑
ประเภทงานตกแต่งทั่วไป	๑๕๔	ป้้นหนังสือ	๑๙
ประเภทดอกไม้พุ่ม	๑๕๗	ปากสิงห์	๓๕๔
ประเภทมัลลย์	๑๕๔	ปาง	๕๒๐
ประสะ	๕๑๐	ปางมารวิชัย	๕๒๑
ประลัก	๕๑๑	ปางมารสะดั่ง	๕๒๑
ปรางค์	๕๑๑	ปางลีลา	๕๒๒
ปรางค์ทิศ	๕๑๒	ปางสะดั่งมาร	๕๒๑
ปรางค์บริวาร	๕๑๒	ป้านลม	๕๑๙
ปรางค์ประธาน	๕๑๒	ปิดทองประดับกระจก	๒๙๗
ปรางค์มุ่ม	๕๑๒	ปิดทองล่องชาด	๕๒๒
ปรางค์ราย	๕๑๒	ป้้น	๕๒๒
ปราบหน้าสมุด	๔๑	ป้้นชั้น	๕๒๒
ปราสาท	๕๑๓	ปิไล	๖๕๕
ปราสาทโถง	๔๒๗	ปีกนก	๕๒๓
ปราสาทพระเทพบิดร	๕๑๓	ปีตะ	๒๔๖
ปล้องไฉน	๒๔๖, ๕๑๔, ๖๕๐, ๖๖๙	ปูนขาวเหนียว	๕๒๕
ปล้องไฉนมัลลย์เถา	๕๑๕	ปูนฉาบ	๒๙๙
ปลิง	๑๒๑, ๕๑๕	ปูนตั้งอิ้ว	๕๒๕
ปลี	๕๑๕	ปูนตาย	๓๐๑
ปลียอด	๕๑๖	ปูนดำ	๕๒๕, ๕๒๖
ปะกน	๕๑๖	ปูนถือ	๒๙๙

๗๔๓

		ผ	
ปุ่นน้ำกว	๕๒๕		
ปุ่นน้ำมัน	๕๒๕	ผนังกบ	๕๓๔
ปุ่นน้ำอ้อย	๕๒๕	ผรา	๙๐, ๕๓๕
ปุ่นปั้น	๒๙๙, ๕๒๕	ผลา	๙๐, ๕๓๕
ปุ่นเพชร	๓๐๐, ๕๒๕, ๕๒๖	ผักกูด, ลาย	๕๓๕
ปุ่นรับชายกระเบื้อง	๕๒๖	ผังบริเวณ	๕๓๕
ปุ่นสอ	๔๑, ๒๙๙	ผังพื้น	๕๓๕
ปุ่นหลบ	๕๒๖	ผ้า	๕๓๕
ปุ่นหลบสันหลังคา	๕๒๖, ๕๒๙	ผ้าเกี้ยว	๕๓๗
ปุ่นหลบหลังคันทวย	๕๒๖	ผ้าชิด	๕๓๗
ปุ่นหลบหลังอกไก่	๕๒๖	ผ้าโซน	๕๓๘
เป็ก	๙๒	ผ้าจก	๕๓๗
เป็ดไ้	๕๓๐	ผ้าทราย	๑๗
เป็ดไ้ ไ้ทอด สลักทอด หมูสี	๕๓๐	ผ้าทิพย์	๕๓๘
เป่าเส้น	๑๑๒, ๕๓๐	ผ้าพิมพ์ลายนอกอย่าง	๕๓๙
แป	๕๓๐	ผ้าพิมพ์ลายอย่าง	๕๓๙
แปงวง	๑๗๘, ๓๙๕	ผ้าพื้น	๕๓๗
แป้นเกล็ด	๒๙	ผ้าม	๕๑๙
แปปลายเต้า	๕๓๐	ผ้ามัดหมี	๕๓๗
แปรงเปลือกตันกระดิงา	๕๓๐	ผ้ายก	๕๓๗, ๕๓๙
แปรงรากล้าเจียก	๕๓๓	ผ้าลาย	๕๓๗
แปลาน	๕๓๓	ผ้าลายเขียนทอง	๕๓๙
แปวง	๕๓๓	ผ้าลายนอกอย่าง	๕๓๙
แปหัวเต้า	๕๓๐, ๕๓๓	ผ้าลายปัก	๕๓๙
แปหัวเสา	๕๓๓	ผ้าลายปุม	๕๓๙
แปหาญ	๑๗๘, ๕๓๓	ผ้าลายยก	๕๓๙
โปง	๑๙	ผ้าลายอย่าง	๕๓๙
โปงโจ้ง	๕๗๖	ผ้าหน้าพรหม	๕๐๓

ผ้าหน้าพรหม	๕๓๙	ผาด้านรี	๕๔๔, ๕๔๕
ผิว	๕๓๙	ผาดาก	๕๔๔, ๕๔๕
ผิวตึง	๔๐	ผาดาผ้า	๕๔๔
ผีเสื้อ	๕๓๙	ผาตีทับเกล็ด	๕๔๔
ผิง	๕๔๐	ผาทางจาก	๕๔๔
ผูกเครื่องเขน	๑๐๒	ผาทางมะพร้าว	๕๔๕
ผูกเครื่องมือ	๑๒๙	ผาทางระกำ	๕๔๕
ผูกแบบ	๕๔๐	ผาประจัน	๕๔๕
ผูกภาพ	๕๔๐	ผาประจันห้อง	๕๔๕
ผูกลาย	๕๔๑	ผาประจำห้อง	๕๔๕
แผงคอสอง	๑๔๓	ผาปะกนเจียด	๕๔๕
แผงแรคอสอง	๕๔๑	ผาปะกนลูกฟักกระดานดุน	๕๔๕
แผ่ตีบุก	๒๙๐	ผาบ้าง	๕๔๔, ๕๔๕
		ผาแป้นหลัง	๕๔๕
		ผาพ่าง	๕๔๔, ๕๔๕
ฝึกเพกา	๔๖๒	ผ้าเพดาน	๑๓๘, ๕๔๗
ฝึกมะขาม	๕๔๒	ผ้าฟาก	๕๔๕, ๕๔๙
ผ้า	๕๔๒	ผ้าเพ็ยม	๕๔๕, ๕๙๐
ผ้า	๕๔๗	ผ้าแม่มาลัย	๕๔๕
ผ้ากั้นตู	๔	ผ้าไม้บัว	๘๑
ผ้ากระแซงอ่อน	๕๔๒	ผ้าเรือน	๓๙๓
ผ้ากรู	๕๔๒, ๕๔๖	ผ้าลายตาน	๕๔๕
ผ้ากั้นห้อง	๕๔๒, ๕๔๕	ผ้าลายอำ	๕๔๖
ผ้าเกล็ด	๕๔๔	ผ้าลำแพน	๕๔๒, ๕๔๖, ๖๔๖
ผ้าขัดตาน	๕๔๔, ๕๔๕	ผ้าลูกปะกน	๕๑๖
ผ้าขัดตะพอกดิน	๕๔๔	ผ้าลูกฟัก	๕๔๖
ผ้าข้าง	๒๙๕	ผ้าสอด	๕๔๖
ผ้าเขียน	๕๔๕	ผ้าสายบัว	๕๔๖
ผาด้านชื่อ	๕๔๔, ๕๔๙	ผ้าสำหรับวัด	๕๔๖
ผาด้านแป	๕๔๔, ๕๔๕	ผ้าเสี้ยว	๕๔๔
			๗๔๕

ฝาหน้าถึง	๕๔๘	พระชฎาห้ายอด	๒๕๐
ฝาหน้าแหบ	๕๔๘, ๕๔๙	พระชฎามหากฐิน	๒๕๐
ฝาหอโย่ง	๕๔๘	พระชัยวัฒน์	๕๕๓
ฝาหับเพย	๕๔๙	พระเชือเมือง	๕๗๐
ฝาหุ้มกลอง	๕๔	พระชาวแปด	๕๕๙
ฝาไหล	๕๔๙	พระทรงเมือง	๕๕๓
		พระที่นั่ง	๕๕๔
		พระที่นั่งกาญจนภิเษก	๕๗๕
		พระที่นั่งชัยมังคลาภิเษก	๕๗๕
		พระที่นั่งโถง	๔๒๗
		พระที่นั่งทรงธรรม	๕๗๕
		พระที่นั่งพลับพลาสูง	๕๗๔
		พระที่นั่งราชยานพุดตานถม	๕๖๘
		พระที่นั่งราชยานพุดตานทอง	๕๖๘
		พระที่นั่งราเชนทรยาน	๕๗๐
		พระที่นั่งสุทไธสวรรย์ปราสาท	๕๗๔
		พระแท่นมิ่งศิลาบาตร	๕๕๕
		พระแท่นมหาเศวตฉัตร	๕๕๖
		พระธรรณี	๕๕๖
		พระนริฤทธิเทพอสูร	๔๔๔
		พระนรินทราย	๕๕๗
		พระไนรฤติ	๔๔๔
		พระบฏ	๕๕๘
		พระแผง	๕๕๘
		พระพรหม	๕๖๐
		พระพฤษส์บดี	๔๔๗
		พระพาย	๔๔๔
		พระพิฆเนศวร	๕๖๑
		พระพิมพ์	๕๖๒
		พระพิมพ์แบบพุทธคยา	๕๖๓

พ

พระพุทธบาท	๕๖๓	พระสยามเทวาธิราช	๕๗๐
พระพุทธปราสาท	๕๖๔	พระเสาร์	๔๔๗
พระพุทธรูป	๕๖๔	พระเลื้อเมือง	๕๗๐
พระพุทธรูปทรงเครื่อง	๕๕๙	พระแสงขรรค์ชัยศรี	๑, ๗๔
พระพุทธลักษณะ	๕๖๕	พระอภิรมชুমสลาย	๒๔๓
พระพุท	๔๔๗	พระอัคนี	๔๔๔
พระเพลิง	๔๔๔	พระอังคาร	๔๔๗
พระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร	๕๖๕	พระอาทิตย์	๔๔๗
พระภูมิ	๕๖๖	พระอีสาน	๔๔๔
พระมหาธาตุ	๕๖๗	พรีง	๑๐๕, ๓๙๓, ๕๗๑
พระมหาพิชัยมงกุฎ	๑	พลแบก	๕๗๓
พระยานมาศ	๕๖๘	พลสิงห์	๕๗๓
พระยานมาศสามลำคาน	๕๖๘	พลับพลา	๕๑๙, ๕๗๔
พระระเบียง	๖๒๒	พลับพลาโถง	๔๒๔
พระระเบียงคด	๖๒๒	พลับพลาที่ใช้ในงานพิธี	๕๗๔
พระรัศมี	๕๖๕	พลับพลาเปลื้องเครื่อง	๕๗๔
พระราชยาน	๕๖๗	พลับพลาพิธี	๕๗๕
พระราชยานง	๕๖๘	พลับพลามหาเจษฎาบดินทร์	๕๗๔
พระราชยานงา	๕๖๘	พลับพลายก	๕๗๕
พระราชยานถม	๕๖๘	พลับพลาอิศริยาภรณ์	๕๗๔
พระราชยานทองลงยา	๕๖๘	พวงมโหตร	๔๐๗
พระราชยานมาศสามลำคาน	๕๖๘	พหุรงค์	๒๒๖
พระราชลัญจกรประจำแผ่นดิน	๓๗๔	พอก	๖๖๕
พระราชลัญจกรประจำพระองค์	๓๗๔	พอกเกี้ยว	๖๖๔
พระราหู	๔๔๗	พะเนียง, ลาย	๕๗๖
พระลอง	๖๔๓	พะเพิง	๕๔๗, ๖๙๔
พระลองทองน้อย	๖๔๓	พะไล	๕๗๖
พระลองทองใหญ่	๖๔๓	พะอง	๕๗๖
พระลองราชวงศ์	๖๔๓	พัตดอกไม้	๕๘๐
พระศุกร์	๔๔๗	พัตโบก	๑๔๓
			๗๔๗

พัตหน้านาง	๓๙๗	เพิงหมาแหงน	๕๘๗
พานบายศรี	๑๖๗	โพธิ์บัลลังก์	๕๘๗
พานแว่นฟ้า	๕๘๐	โพธิ์	๖๒
พาไล	๕๗๖	พิน	๒๙๓
พิกุลทอง, ลาย	๕๘๐		
พิมเนศวร	๕๖๑	พ	
พิมพ์ต่อย	๔๒๐	พาก	๕๘๙
พินขึ้น	๑๕๙	พากลับ	๕๘๙
พินประทักษิณ	๒๖๘	เพี้ยม	๕๐๒, ๕๙๐
พุก	๔๒๒, ๔๘๓, ๕๘๐	เพ็อง	๕๙๐
พุกตัวหนอน	๕๘๓	ไฟตบ	๓๘๙
พุกประกบ	๕๘๓	ไฟพะเนียง	๕๙๑
พุงนกระจาย	๒๖๓, ๓๙๔	ไฟยัด	๓๘๙
พุทธประวัติ, ภาพ	๕๘๓	ไฟอัด	๓๘๙
พุทธราวาส	๕๘๕		
พุ่ม	๕๘๖	ภ	
พุ่มข้าวบิณฑ์	๕๘๖	ภมร	๕๙๒
พุ่มทรงข้าวบิณฑ์	๕๘๖	ภาพกาก	๕๙๒, ๕๙๓
พู่กัน	๕๘๖	ภาพคอสอง	๑๔๓
พู่กันหวดหนู	๕๘๗	ภาพจับ	๕๘๐
เพดาน	๕๘๗	ภาพไทย	๕๙๒
เพดานกระเบื้อง กระจาด		ภาพนาง	๕๙๓
หรือผลิตภัณฑ์ใหม่	๑๓๘	ภาพประจำคอสอง	๑๔๓
เพดานไม้	๑๓๘	ภาพปูนเปียก	๕๙๓
เพนียด	๕๘๗	ภาพปูนแห้ง	๕๙๔
เพลาลาย	๑๕๙, ๒๘๓, ๖๓๙	ภาพผนังถ้ำ	๕๙๕
เพิง	๕๘๗	ภาพพระ	๕๙๒
เพิงเขนนาง	๕๘๗	ภาพยักษ์	๕๙๓
เพิงพล	๕๘๗	ภาพเรื่อง	๕๘๐
เพิงพะ	๕๘๗, ๖๙๘		

ภาพล้อ	๕๙๖	มุกแกมเบื้อ	๒๙๗
ภาพล้นถัน	๕๙๗	มุขกระสัน	๒๗๔
ภาพลายปรุ	๓๗๖	มุขชะงอก	๒๗๓
ภาพลิง	๕๙๓	มุขประเจิด	๒๗๓
ภาพโลม	๕๔๑	มุขลด	๒๗๒
ภาพสัตว์หิมพานต์	๕๙๓	เมฆพัด	๑๕๙
ภาพหน้าปราสาท	๕๔๐	เม็दन้าค้ำ	๖๐๑, ๖๙๕
ภาพหุ่นนิ่ง	๕๙๗	แมงดา	๑๖๗
ภูริทัตชาดก	๔๓๔	แม่พระธรณี	๕๕๖
		แม่พิมพ์	๖๐๓
		แม่ลาย	๖๐๓
		โมเสกแก้ว	๒๙
มกร	๕๙๔	ไม้กรูคอสอง	๖๐๓
มงกุฏ	๕๙๔, ๖๐๙	ไม้กั้นฝา	๔๓
มหาชนกชาดก	๔๓๔	ไม้กางหยาง	๖๔
มหาอุต	๖๐๐	ไม้ข่มหัวกลอน	๖๐๔
มโหสถชาดก	๔๓๔	ไม้ค้ำ	๖๐๕
มอคราม	๓๗๕	ไม้คอสอง	๑๔๓
มอบ	๖๐๐	ไม้จริง	๖๐๕
มอปปากกระทง	๖๐๐	ไม้จำปา	๕๙๑
มอเมฆ	๓๗๕	ไม้เขิน	๔๑
มอหมึก	๓๗๕	ไม้นอนแนบ	๖๐๕
มักกะลีผล	๖๐๐	ไม้ประกับ	๖๐๕
มังสี	๖๐๑	ไม้ประกับคัมภีร์	๖๐๕
มัญเชฐฐะ	๒๔๗	ไม้พิน	๖๐๕
มณฑนศิลป์	๒๓๙	ไม้ร้อย	๕๐๗
มาตเรือโกลน	๒๙๑	ไม้ระแนง	๖๐๖
ม้าตั้งไหม	๔๐๓	ไม้รัดฟาก	๖๐๖
ม้าต่างไหม	๔๐๓	ไม้รับปลายเครื่องมุง	๖๐๖
มาลัยเถา	๕๑๕, ๖๕๐	ไม้เรียวหวดน้ำ	๖๐๖
มาลัยลูกแก้ว	๖๐๑, ๖๕๐		
			๗๔๙

ไม้เรียวหวดฟ้า	๖๐๖	รงกา	๖๑๒
ไม้ลอบ	๔๓๙	รวงข้าว, ลาย	๖๑๙
ไม้สามเหลี่ยม	๖๐๖	ร่วมนอก	๖๑๙
ไม้เสริมลูกนอน	๖๐๗	ร่วมใน	๖๑๙
ไม้เสียบหนู	๖๐๗	รยระกา	๓๙๔
		รยระกาเทรา	๗๐๖
		ร้องตีนช้าง	๖๒๐
ย			
ยกกระเปาะ	๖๑, ๖๐๙	รอด	๑๕๐, ๖๒๐
ยกเก็จ	๖๑, ๓๒๘, ๓๕๔, ๖๐๙	ระแนง	๔๓, ๖๒๐
ย่อกระเปาะ	๖๐๙	ระบาย	๖๒๒
ย่อเก็จ	๖๑, ๓๒๘, ๓๕๔, ๖๐๙	ระบายสี	๖๒๒
ยอดศิราภรณ์	๖๐๙	ระเบียง	๖๒๒
ย่อมุม	๖๐๙	รักกระแหนะ	๖๐๓
ย่อมุมไม้	๖๐๙	รักชาติ	๑๗๖
ย่อมุมไม้สิบสอง	๖๐๙	รักเข็ด	๓๐๔
ย่อไม้	๖๐๙	รักดีลาย	๓๐๔
ยักษ์พลสิงห์	๕๗๔	รักน้ำเกลี้ยง	๓๐๔
ยางแต้ว	๓๔๗	รักรองพื้น	๓๐๓
ยางบง	๖๑๒	รักร้อย, ลาย	๖๒๓
ยางมะขวิด	๖๑๑	รักแร้	๖๒๓
ยางมะเดื่อ	๖๑๑	รักสมุก	๑๗๖, ๓๐๓, ๔๒๒
ยางไม้	๖๑๑	รักสมุกเนื้อชั้น	๓๐๓
ยางรง	๖๑๒	รักสมุกเนื้อแข็ง	๓๐๓
ยางรัก	๓๐๒, ๖๑๒	รัดเกล้า	๓๓๔, ๖๒๓
ยิงลม	๔๓, ๖๑๒	รัดรูป	๓๑๖
ยั้ง	๖๑๒	รัดอก	๖๒๓
ยุบมุม	๒๙๕	รัดเอว	๓๓๔, ๖๒๔
		รัตนบัลลังก์	๔๔๗
		รั้ว	๖๒๔
ร			
ริง	๖๑๒, ๖๑๙, ๗๐๗	รั้วตาแสง	๖๒๔

๗๕๐

รั้วระเนียด	๖๒๔	เรือนครัว	๖๓๓
รั้วสะพาน	๘๑	เรือนเครื่องผูก	๖๓๓
รั้วมี	๖๒๕	เรือนเครื่องสับ	๖๓๔
รา	๖๒๕	เรือนไทย	๖๓๔
รางกิ่ง	๓๑๖	เรือนธาตุ	๖๓๔
รางแกน	๓๑๖	เรือนนอน	๖๒๙
รางร้าน	๔๖๕	เรือนแฝด	๖๓๔
รางลั่น	๖๔๖	เรือนแพ	๖๓๙
ราชวัติ	๖๒๕	เรือนรี	๖๒๙
ราชศิราภรณ์	๖๖๕	เรือนหมู่	๖๓๙
ราชห้องฟาก	๖๒๗	เรือนหอ	๖๓๓
รายบาตร	๒๙๕	เรือโฆมดยา	๑๒๕
รูกลาย	๒๘๓	แร	๖๓๙
รูกตรา	๒๘๓, ๓๗๙	แรเงา	๖๓๙
รูดาล	๓๖๖, ๔๕๑	แระ	๖๓๙
รูปด้าน	๖๒๗	โรยแบบ	๔๒๒
รูปตัด	๖๒๗	โรยฝุ่น	๔๒๒
รูปพรรณ	๖๒๗		
รูปลั่นถัน	๖๒๘		
รู่วาน	๓	ลก	๗๑๕
เร่งไม้	๖๒๘, ๖๔๖	ลงยา	๖๔๑
เรียด	๖๒๙	ลงยาราชาวดี	๖๔๑
เรือชุด	๒๙๑	ลบคลองเลื้อย	๖
เรือต่อ	๒๙๑	ลบสมุด	๖๔๑, ๖๗๐
เรือน	๖๒๙	ลบหนังสือ	๒๒๐
เรือนกาแล	๔๑๕, ๕๒๐	ลพบุรี, ศิลปะ	๖๔๑
เรือนขยาย	๖๓๓	ล้างพื้น	๖๔๓
เรือนขวาง	๔๑๕, ๖๓๓	ลวดขนาบ	๖๔๓
เรือนข้าว	๖๑๒	ลวดบัว	๔๔๗
เรือนครัว	๖๒๙	ลอง	๖๔๓

ล

ล่องถุน	๖๔๔	ลายหน้าหมอน	๖๔๖
ล่องโถ	๖๔๓	ลายหน้าอิฐ	๖๔๖
ล่องไม้สิบสอง	๖๔๓	ลายหน้าอุคเต้า	๖๙๔
ลอมพอก	๖๔๔	ลายหน้าอุคปีกนก	๖๙๔
ลับแล	๖๔๔	ลำแพน	๕๔๒, ๕๔๖, ๖๔๖
ล้านนา, ศิลปะ	๖๔๔	ลำภูซัน	๕๖๒
ลานประทักษิณ	๒๖๘	ลั่น	๖๔๖
ลาย	๖๔๕	ลั่นกระบือ	๖๔๖
ลายกันเซ่ง	๑๕๔	ลั่นในตัว	๖๔๖
ลายกำมปู	๕๐	ลิม	๑๑๕, ๖๔๖
ลายครีบน่องสิงห์	๓๕๗	ลูกดวง	๓๑๗
ลายเคลำภาพ	๕๔๑	ลูกกรง	๖๕๐
ลายโคมมะลิเลื้อย	๔๖๘	ลูกกระแอม	๓๔, ๒๕๙, ๒๖๑
ลายดอก	๓๖๐	ลูกกะเทอ	๔๓๙
ลายดอกซีกดอกซ้อน	๕๕๕	ลูกแก้ว	๖๐๒, ๖๕๐
ลายดอกลอย	๓๖๐	ลูกคลัก	๖๕๐
ลายดอกสี่กลีบ	๕๐๘	ลูกตาล	๓๗
ลายดาว	๓๖๐	ลูกตั้ง	๖๕๐
ลายตาไก่	๓๔	ลูกนอน	๓๔๗, ๖๕๐
ลายประทักษิณ	๒๖๘	ลูกประคบ	๖๕๑
ลายพีเลื้อย	๑๔๔	ลูกประคบขัดเซลแล็ก	๖๕๑
ลายพุ่มข้าวบิณฑ์	๔๒๙	ลูกประคบใบลาน	๖๕๑
ลายพุ่มทรงข้าวบิณฑ์	๔๒๙	ลูกประคบโรยแบบหรือลาย	๖๕๑
ลายพันสิงห์	๓๕๔	ลูกประคบหมึก	๖๕๑
ลายมะลิเลื้อย	๔๖๘	ลูกประสัก	๕๑๑
ลายโคมมะลิเลื้อย	๔๖๘	ลูกป้อม	๕๓, ๓๓๕
ลายมุก	๓๔	ลูกปะกน	๕๑๖, ๖๕๒
ลายรวงข้าวเปลว	๖๑๙	ลูกปุ่น	๖๕๒
ลายรวงข้าวใบเทศ	๖๑๙	ลูกฟัก	๖, ๖๕๒
ลายลูกฟักกำมปู	๖๕๒	ลูกฟักกำมปู	๕๐

๗๕๒

ลูกฟักของฝาเรือน	๖๕๒		ค	
ลูกมะหวด	๖๕๒	ศรีวิชัย, ศิลปะ		๖๖๒
ลูกมาด	๒๙๑	ศอกก่า		๕๒
ลูกไม้ปลายมือ	๕๐๗	ศาล		๖๖๒
ลูกสลัก	๕๑๑, ๖๕๓	ศาลเจ้า		๖๖๒
ลูกทียบ	๖๕๓	ศาลเทพารักษ์		๖๖๒
เล่าข่าว	๖๑๒	ศาลพระภูมิ		๖๖๒
โล่	๔๐, ๖๕๕	ศาลเพียงตา		๖๖๒
โลโต	๖๕๕	ศาลหลักเมือง		๖๖๒
โลหิตะ	๒๔๖	ศาลา		๖๖๓
		ศาลาการเปรียญ		๖๖๓
		ศาลาขวาง		๖๖๓
		ศาลาติน		๖๖๓
วงกบ	๙, ๑๐, ๖๕๖	ศาลาโถง		๔๒๖
วงกรอบ	๖๕๖	ศาลาทำน้ำ		๖๖๓
วงเข็ดหน้า	๙	ศาลาเปลื้องเครื่อง		๖๖๔
วงพาด	๕๔๗	ศาลายก		๖๖๓
วอ	๖๕๖	ศาลาราย		๖๖๓
วัฒนธรรมบ้านเชียง	๑๔๑	ศาลาลอย		๖๖๔
วารีกุญชร	๖๖๑	ศิราภรณ์		๔๕
वालวิชนี	๑	ศิลาตล		๒๑
วิจิตรศิลป์	๖๖๑	ศิลาทราย		๖๖๗
วิธีกลึง	๑๕๕	ศิลาแลง		๖๖๗
วิธีฉลุ	๑๕๕	ศิวลึงค์		๖๖๔
วิธีการเขียนลายหรือเขียนน้ำยา	๓๐๗	เศวตฉัตร		๒๔๒
วิธีแกะ	๑๕๕			
วิธีสาน	๑๕๕			
วิสูตรชาดก	๔๓๔			
วิหลัน	๓๓๕			
วิหารโถง	๔๒๗	สกุณไกรสร	ส	๖๖๙
เวสสันดรชาดก	๔๓๔	สกุณไกรสร		๖๖๙
				๗๕๓

สฎูป	๖๖๙	ลำซ่าง	๑๓๒, ๔๔๒, ๖๗๗
สฎูปเจดีย์	๖๖๙	ลำรอกซี่ผึ้ง	๖๔๑
สทายปุ่น	๒๙๔	ลำรอกลี	๖๗๗
สมันตมุข	๑๙๙	ลำสร้าง	๑๓๒, ๔๔๒, ๖๗๗
สมุก	๑๔๔, ๖๗๐	สิงหรามังกร	๖๗๗
สมุดกระดาศสา	๖๗๑	สิงห์หย่ง	๖๗๗
สมุดช้อย	๖๗๑	ลินเทา	๕๑๐, ๖๗๔
สมุดไทย	๖๔๑, ๖๗๐	ลินธพุกญชร	๖๗๔
สมุดไทยขาว	๖๗๐	ลินธพนที	๖๗๔
สมุดไทยดำ	๖๗๐	ลิ้มโถง	๔๒๗
สร้อย	๖๗๑	ลิ้ว	๖๗๙
สลัก	๖๕๓, ๖๗๑	ลิ้วแท่ง	๖๗๙
สลักเดี่ยว	๖๗๑	ลิ้วร่อง	๖๗๙
สลักลอย	๕๓๐, ๖๗๑	ลิ้วหน้าแบน	๖๗๙
สอดไส้	๖๗๑	ลี	๖๗๙
สะพานมือ	๓๐๗	ลีกรมท่า	๓๐๑
สะพานหนู	๓๓๓	ลีคราม	๓๐๑
สังค์โลก	๑๖๐	ลีดำ	๓๐๒
สังฆาวาส	๖๗๓	ลีดำเขม่า	๓๖๖
สังฆาล	๖๗๓	ลีดำถ่าน	๓๖๖
ลัตบริภัณฑ์	๑๑๑, ๓๓๖, ๖๗๓	ลีดินดำ	๓๖๗
ลัตภันธ์	๑๑๑, ๖๗๓, ๓๓๖	ลีดินแดง	๓๗๔
ลัปคับ	๖๗๔	ลีแดง	๓๐๒
ลัมฤทธิ	๑๔๐	ลีแดงก้านดอกกรรณิการิ	๓๗๔
สว่างแปรง	๖๗๔	ลีแดงครึ่ง	๓๗๔
สว่างเปลง	๖๗๔	ลีแดงจากลูกคำแสดหรือคำเงาะ	๓๗๔
สาบ	๖๗๕	ลีแดงขาด	๓๗๔
สามเกลอ	๖๗๕	ลีแดงเสน	๓๗๔
สาหร่าย	๖๗๕	ลัทันดร	๑๑๑
สาแหวก	๒๙๕	ลีนาวล	๖๗๙

๗๕๔

สีน้ำกาบ	๒๒๗, ๔๗๕	เสาร่วมใน	๖๔๔
สีเนา	๖๘๐	เสาระเบียง	๖๔๔
สีเบญจรงค์	๖๗๙	เสาลอย	๖๔๔
สีมอ	๓๗๕, ๖๗๙	เสาหมอ	๖๔๔
สีแม่ธาตุ	๖๗๙	เสาหลอก	๔๗๑, ๖๔๕
สีสวรรค์	๓๒๓	เสาห่าน	๖๔๕
สีหิง	๖๗๙	เสาหาร	๑๔๒, ๖๔๔
สีเหลือง	๓๐๒	เสาอิง	๔๗๑, ๖๔๕
สุโขทัย, ศิลปะ	๖๘๐	เสื่อลำแพน	๖๔๖
สุวรรณกระถอบ	๒๑		
สุวรรณสามชาดก	๔๓๔	ห	
สูญซี้ผึ้ง	๖๘๑	หงชาติ	๓๒๔
เส้นกาฬ	๖๘๑	หงส์	๖๔๙
เส้นชูป	๓๒๙	หนังตะลุง	๑๔๕, ๖๔๙
เส้นพระศก	๕๖๕	หนังพระนครไหว	๓๑๐
เส้นลวด	๖๘๑	หนังใหญ่	๑๔๕
เส้นลวดบัว	๖๘๑	หน้ากระดาน	๖๙๐
เสลียง	๖๔๒	หน้ากระดานบน	๖๙๐
เสลียงกง	๖๔๒	หน้ากระดานล่าง	๖๙๐
เสลียงหาม	๖๔๒	หน้ากาล	๖๖, ๖๙๐
เสโล	๖๕๕	หน้าขบ	๖๙๐
เสา	๓๙๒, ๖๔๒	หน้าจั่ว	๖๙๑
เสาเก็จ	๔๗๑, ๖๔๒	หน้าจั่วปิด	๒๑๕
เสาดั่ง	๓๖๒	หน้าจั่วเปิด	๒๑๖
เสาใต้	๖๔๒	หน้าเฉียง	๖๙๑
เสาตะลุง	๖๔๒	หน้าต่าง	๖๙๑
เสานางจรัล	๖๒๔	หน้าบัน	๖๙๑
เสาในประธาน	๖๔๓, ๖๔๔	หน้าอมร	๕๙๒
เสาประธาน	๖๔๓, ๖๔๔	หน้าภาพ	๖๙๑
เสาเม็ด	๖๔๓	หน้าวัว	๒๙๕
			๗๕๕

หน้าเสี้ยว	๖๙๑	หัวเทียน	๖๙๔
หน้าอัด	๖๙๑	หัวนาค	๗๐๔
หน้าอุดเต้า	๖๙๔	หัวเม็ด	๗๐๐
หน้าอุดปีกนก	๖๙๔	หัวเม็ดทรงมันท์	๗๐๐
หมุด	๙๒	หัดดิน	๗๐๐
หมุดระดับ	๖๙๔	หัดตีลิ่งค์	๗๐๐
หมูสี	๕๓๐, ๖๙๕	ห้าง	๗๐๑
หยดน้ำค้าง	๖๐๒, ๖๙๕	หางโตใบเทศ	๗๐๑
หย่อง	๖๙๕	ห้างนา	๗๐๑
หยอดบาตร	๒๙๕	หางปลา	๗๐๑
หยาดน้ำค้าง	๖๐๒, ๖๙๕	ห้างสวน	๗๐๑
หรดาล	๖๙๕, ๗๐๗	หางหงส์	๓๙๔, ๗๐๑
หรดาลกลีบทอง	๖๙๕	ห้ามลาย	๑๔๘, ๗๐๔
หรดาลแดง	๖๙๕	ห้ายน	๗๐๔
หริภุญชัย, ศิลปะ	๖๙๕	ห้ายนต์	๗๐๔
หลองข้าว	๖๑๒	หินชนวน	๒๕๓, ๗๐๔
หลังคาซ้อน	๒๗๒	หินดู	๔๓๙, ๗๐๕
หลังคาลด	๒๗๒	หินทราย	๖๖
หลังชะโด	๓๐๔	หีบดิน	๒๐๔
หลั่นหัวเทียน	๖๙๔	หูกระต่ายเรือ	๒๒
หอกกลาง	๖๓๓	หูกะพง	๑๔๕
หอกวาง	๖๓๓	หูก้าง	๗๐๕
ห้อง	๖๙๖	เหม	๗๐๕
หอนก	๖๓๓	เหมราช	๗๐๕
หอพระ	๖๓๓	เหยียบพื้น	๓๐๙
หอรู	๖๓๓	เหรา	๕๙๘, ๗๐๖
หักทองขวาง	๑๔๔	เหราพต	๔๗๐, ๗๐๖
ทับเพย	๖๙๖	เหล็กไซดาด	๓๗
ห่มยนต์	๗๐๔	เหล็อง, ลี	๗๐๗
หัวโชน	๖๖๖	โหมทอง	๔๓๘, ๗๐๗

อ				
			อุปะชาเตียว	๔๐๘
อกไก่	๓๙๓, ๗๐๘		อุปะแตระ	๔๑๖
อกเลา	๔๗๘, ๗๐๘		อุปะสร้อยสน	๔๑๖
องค์ระฆัง	๗๐๙		อุโบสถ	๕๐๕
อมนุษย์	๗๐๙		อุทอง, ศิลปะ	๗๑๑
อมรโคยานทวิป	๑๑๑		เอกรงค์	๒๒๖
อยุธยา, ศิลปะ	๗๐๙		เอ็นระดับ	๗๑๓
อรหัน	๗๑๐		เอวชั้น	๗๑๓
อสุรปักษา	๗๑๐		แอก	๒๒
อสุรวิหค	๗๑๐		โอคณะ	๗๑๔
ออกแบบ	๕๔๐		โอเถา	๗๑๔
อังกฤษ	๑๘		โอทาคะ	๒๔
อัฉลับ	๑๙๓, ๗๑๑			
อัฐโลกบาล	๔๔๔			
อัมจันทร์	๒๑๐		ฮ	
อัมจันทร์ชั้นพระ	๒๗๑		ฮก	๗๑๕
อัปสรสีห์	๔๖๔, ๗๑๑		ฮก ลก ชิว	๗๑๕
อากาศกิน	๕๕		ฮ่างปู้	๒๑๕
อุตรกรูทวิป	๑๑๒		ฮ่างแม่	๒๑๕

ราชบัณฑิตยสถานให้บริการ

ข้อมูลข่าวสารทางวิชาการ ในสาขาวิชาสังคมศาสตร์
วิทยาศาสตร์ ศิลปศาสตร์ และสหวิทยา ซึ่งจัดทำใน
รูปแบบพจนานุกรม สารานุกรม อักษรานุกรมภูมิศาสตร์
อนุกรมวิธาน ศัพท์บัญญัติ หลักเกณฑ์การใช้ภาษาไทย
และหนังสือตำราอื่น ๆ ทั้งนี้เป็นการปฏิบัติตามพระราช-
บัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

